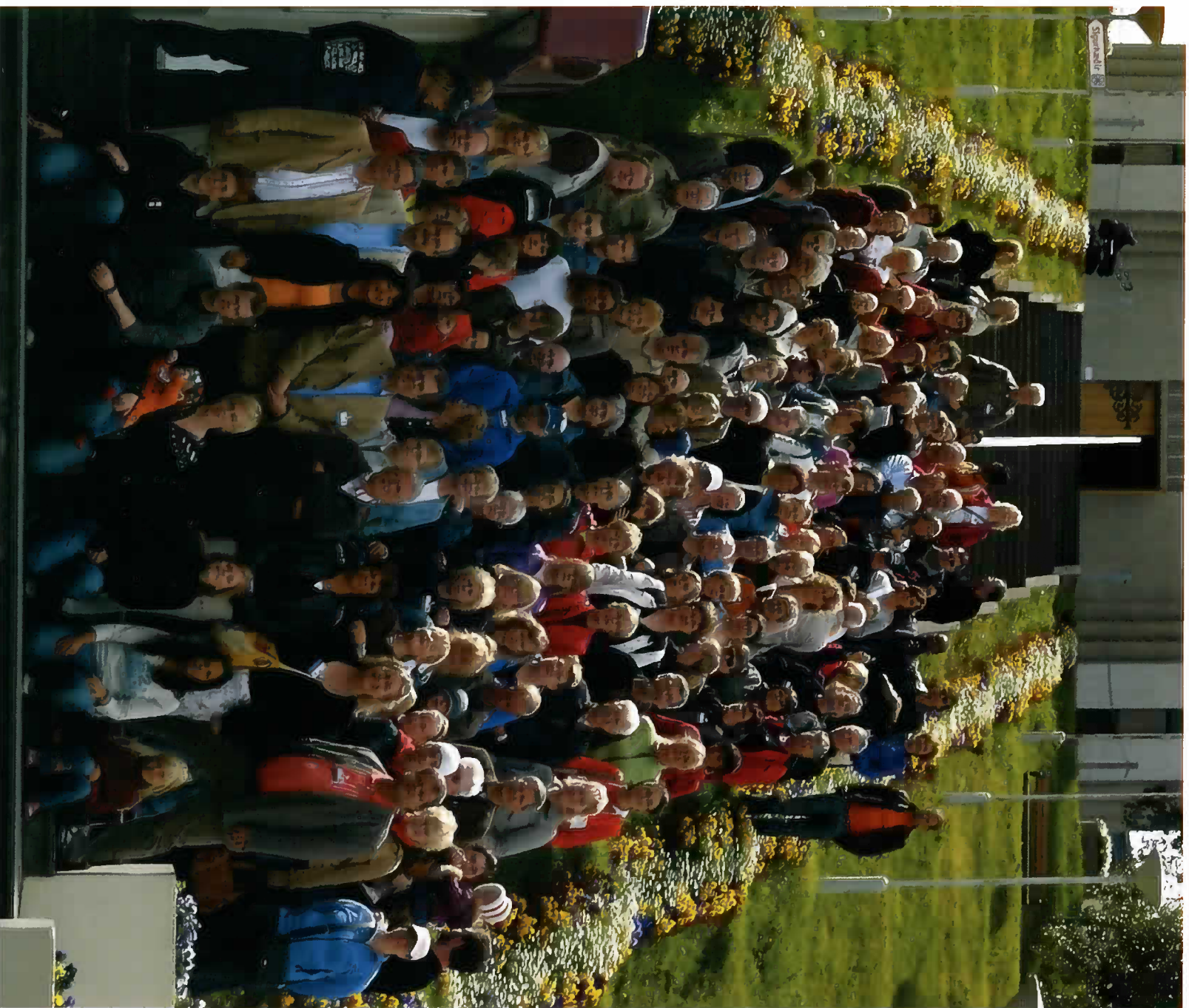

Öðfölskið

fréttabréf Félags heyrnarlausra

1. tbl. 8. árg. Júní 2007

Í þessu blaði...

3 Leiðari blaðsins

Anna Jóna Lárusdóttir meðstjórnandi Félags heyrnarlausra

4 Upplifun og gaman í Þórsmörk

Norrænt æskulýðsmót heyrnarlausra var haldið í Þórsmörk dagana 30. júní til 6. júlí 2006 og var það vel heppnað. Heiðis Dögg Eiríksdóttir skrifaði grein um mótið.

8 Á að viðurkenna íslenskt táknmál sem móðurmál heyrnarlausra?

Sagt er frá baráttu félagsins að fá íslenska táknmálið viðurkennt sem móðurmál heyrnarlausra. Rætt er við Sigurlínu Margrét Sigurðardóttur þáverandi varaþingmann sem flutti frumvarp um viðurkenningu á íslensku táknmálinu.

11 Aldraðir í heimsókn

Félag heyrnarlausra bauð eldri félagsmönnum í sólarcaffi í húsakynnum félagsins þann 5. júní sl.

11 Heyrnarlausir á sjó í 138 ár

Magnús Guðberg Jónsson var heiðraður á sjómannadaginn 3. júní sl.

13 Fjölbreytt menningarhátíð á Akureyri

Sagt er frá Norrænu menningarhátíð heyrnarlausra sem haldin var á Akureyri í fyrra í myndum og í máli. Grein eftir Sigurlín Margrétu Sigurðardóttur og myndagrein eftir Hauk Vilhjálmsson.

21 Norrænir vinir að eilífu

Norðurlandaráð heyrnarlausra er eitthundrað ára á árinu 2007. Fjallað er aðeins um Norðurlandaráðið, sem hefur á síðustu 10 árum orðið alþjóðlegra og Íslendingar gerðust aðilar að Norðurlandaráði heyrnarlausra árið 1974.

23 Í kappi við tímann á alþjóðlegu leiklistarhátíðinni

Draumar 2006 var fyrsta alþjóðlega leiklistarhátíðin sem Draumasmiðjan hélt í tengslum við Norrænu menningarhátíð heyrnarlausra á Akureyri.

Elsa Guðbjörg Björnsdóttir, ein af skipuleggjendum leiklistarhátíðarinnar, upplýsti Döffblaðið um hvernig var að vinna við leiklistarhátíðina og stressið í kringum hana.

25 Heyrnarlausir eru sjálfstæðari en áður

Vilhjálmur B. Vilhjálmsson hefur starfað mikið með heyrnarlausum í áratugi og er heiðursfélagi þess síðan 1987. Öll fjölskyldan hefur unnið á vettvangi heyrnarlausra og því þótti okkur forvitnilegt að eiga viðtal við Vilhjálmm og Guðrúnu konu hans.

28 Að keppa fyrir hönd Íslands á Evrópumeistaramóti í keilu í Sviss

Ragna Guðrún og Anna Kristín fóru til Sviss sumarið 2006 til að keppa í Evrópumeistaramóti heyrnarlausra í keilu. Ragna og Anna segja lesendum Döffblaðsins frá ferðinni.

29 Gaman að elda

Baldur Hauksson er mikill kokkur. Hann segir matargerð vera hálfgerð fjölskylduáhugamál en hann hefur haft áhuga á mat og matargerð síðan hann var unglingur. Baldur gefur okkur uppskrift að kjúklingasúpu.

31 Samstarfssamningur

Sagt er frá samkomulag sem Pro Optik og Félag heyrnarlausra gerðu með sér í febrúar sl.

Döffblaðið

Döffblaðið - Fréttabréf Félags heyrnarlausra, 1. tölublað 8. árgangur, júní 2007

Útgefandi: Félag heyrnarlausra, Suðurlandsbraut 24, 108 Reykjavík // Sími: 561 3560 // Fax: 551 3567 // Netfang: deaf@deaf.is // Veffang: www.deaf.is

Ritstjóri: Kristinn Jón Bjarnason // **Að blaðinu unnu:** Brynja Hrönn Jónsdóttir og Kristinn Jón Bjarnason
Prófarkalestur: Margrét Baldursdóttir // **Ljósmyndir:** Karl Bartels, Kristinn Jón Bjarnason, þátttakendur á norræn æskulýðsmót og norrænu menningarhátíð og fleiri // **Umbrot:** Kristinn Jón Bjarnason //

Ábyrgðarmaður: Hjördís Anna Haraldsdóttir

Prentun: Litlaprent ehf // **Upplag:** 1.200 eintök

Stjórn Félags heyrnarlausra: Hjördís Anna Haraldsdóttir formaður, Júlía G. Hreinsdóttir varaformaður.

Meðstjórnendur: Anna Jóna Lárusdóttir, Elsa G. Björnsdóttir og Haukur Vilhjálmsson.

Framkvæmdastjóri: Kristinn Jón Bjarnason

ISSN: 1670-6013

Leiðari eftir Önnu Jónu

Kæri lesandi.

Í þessum leiðara langar mig til að fjalla um aldraða fólkið.

Í dag býr það við mjög mikla einangrun og litlar upplýsingar frá samfélagi heyrnarlausra. Alla sína tíð hafa þau unnið fyrir samfélag heyrnarlausra á Íslandi. Þau hafa lélega menntun, litla íslensku kunnáttu og eiga erfitt með að tjá sig á skrifuðu máli og skilja íslenskuna illa. Þau misstu vinnuna í kringum 50 – 60 ára aldurinn og áttu erfitt með að fá góða vinnu þar sem krafa var um betri menntun. Þau fóru því yfirleitt beint á atvinnuleysisbætur og tryggingabætur sem eru mjög lágar. Því er það mín skoðun að ríkið skuldi þessu fólki heilmikið. Þau fengu ekki að njóta neinnar framhaldsmenntunar líkt og aðrir svo að þau gæti átt möguleika á að finna góða vinnu á mannsæmandi launum. Í staðinn unnu þau lágláunavinnu alla sína ævi og jafnvel vinnu sem skaðaði heilsu þeirra til langtíma. Þau hafa aldrei kvartað og hafa virt íslenska samfélagið en nú er kominn tími til að rétta þessu

fólki hjálparhönd og veita þeim tækifæri á við heyrandi fólk. Nú verðum við að hugsa vel um heyrnarlausu aldraða fólkið á Íslandi. Þau þurfa á hjálp og betri þjónustu að halda enda þurft að þola margt í lífinu. Þau eiga það inni að fá að líða vel eitt tímabil ævi sinnar. Að mínu mati er ekki hægt að láta þau þola meiri vanlíðan og einangrun en því miður er okkur sagt að það sé ekki til peningur. Mér skilst að ríkið geti ekki veitt okkur meiri peninga en mér finnst það skulda okkur heilmikið. Ríkið ber mikla ábyrgð á því í hvaða stöðu við erum í dag. Mig langar að geta gert eitthvað fyrir þetta aldraða heyrnarlausu fólk svo að því geti liðið vel. Mig langar að geta veitt því góða þjónustu þannig að þau geti notið þess tíma sem þau eiga eftir. Mér þykir vænt um þetta aldraða fólk. Þau eru eins og fjölskylda mín og það var þessi fjölskylda sem myndaði menningu mína.

Bestu kveðjur
stjórn Félags heyrnarlausra
Anna Jóna Lárusdóttir.

Kærar þakkir til allra þeirra fjölmörgu sem stutt hafa starf Félags heyrnarlausra í gegnum tíðina.

Sérstakar þakkir til þeirra er styrkt hafa útgáfu þessa rits.

Félag heyrnarlausra

Norrænt æskulýðsmót heyrnarlausra 2006

Upplifun og gaman í Þórsmörk

Eftir Heiðdísí Dögg Eiríksdóttur

Hluti af norrænu samstarfi heyrnarlausra er þátttaka í norrænu æskulýðsmóti heyrnarlausra sem haldið er á tveggja ára fresti til skiptis á Norðurlöndum. Norrænt æskulýðsmót var haldið fyrst árið 1976 í Reykholti og nú var komið að því að halda annað mót aftur á Íslandi árið 2006. Var það haldið í Þórsmörk, vikuna 30. júní til 6. júlí. Dagskráin var fjölbreytt og samanstóð af hópefli, hópinnu, leiklist og verkefnum sem ætluð eru að efla norræna samkennd, þekkingu og áhuga á menningarlegum, pólitískum og félagslegum málefnum einstaklinga á

Norðurlöndunum. Það er mjög mikilvægt að rjúfa félagslega einangrun heyrnarlausra og efla sjálfsmynd þeirra. Stór þáttur í því er að skapa vettvang þar sem heyrnarlausir geta hist og átt samskipti við aðra. Norræn æskulýðsmót heyrnarlausra gefa ungu heyrnarlausu fólki tækifæri til að hitta jafnaldra sína sem tala táknmál og eignast nýja vini.

Fljótlega eftir æskulýðsmótið í Noregi 2004 var byrjað að undirbúa æskulýðsmótið á Íslandi og undirbúningsnefnd sett á laggirnar. Í henni voru Hjördís Anna Haraldsdóttir, Arnar Ægisson, Már Ólafsson og Hulda María Halldórsdóttir. Öll höfðu þau tekið þátt tvisvar eða oftar í æskulýðsmóti og var það kostur fyrir undirbúningsnefndina. Þau unnu að því að leita að mótstað og skoðuðu dagsetningar. Sumarið 2005 urðu mannskipti í nefndinni, Kristinn Arnar Diego og undirrituð Heiðdís Dögg Eiríksdóttir komu inn í staðinn fyrir Huldu og Má.

Til að geta staðist umfang undirbúningsins réðst

undirbúningsnefndin í samstarf við ráðstefnuskrifstofu Congress Reykjavík. Undirbúningsnefndin hittist í fyrstu mánaðarlega og svo á tveggja vikna fresti þegar nær dró að mótinu. Þar sem fáir heyrnarlausir eru á aldrinum 18 ára til 30 ára var ákveðið að auglýsa eftir sjálfboðaliðum til að vinna á mótinu auk okkar svo að ekki allir íslensku þátttakendurnir tækju þátt í undirbúningnum og fengum við fjóra sjálfboðaliða. Þeir sem gáfu sitt starf á mótinu voru Florian frá Austurríki, Minna frá Finnlandi og Eddie frá Ástralíu, þau öll höfðu einhverja reynslu af mótstörfum og höfðu búið á Norðurlöndum allan eða einhvern tímann. Helga Thor bauð sig fram sem táknmálstúlkur og var það vel þegið. Fyrir vinnu sína fengu þau þátttökugjaldið frítt. Ákveðið var að taka Húsadal í Þórsmörk sem mótstað sem var ögn ögrandi þar sem þetta er nú ekki beint auðveldasti staðurinn en allir voru ánægðir með staðarvalið, bæði vegna fegurð náttúrunnar og skipulag á húsnaði.

Spenna á leiðinni

Arnar, Hjördís, Florian, Minna, Eddie og Helga fóru á mótstað 28.júní með

allan búnað til að undirbúa mótið. Heiðdís og Kristinn fylgdu þátttakendum frá BSÍ til Þórsmerkur. Ferðin frá Reykjavík til Þórsmerkur gekk mjög vel, farið var á tveimur rútum og leiðin til Húsadals í Þórsmörk er ekki auðveld. Fara þarf á sérútbúnum bílum eða rútum og góða kunnáttu þarf til að komast yfir Krossá til að komast í Húsadal. Mikil spennan var hjá þátttakendum er rútbílstjórnarnir tilkynntu að Krossá væri kannski erfið vegna mikillar úrkomu síðustu daga. Á meðan ferðinni yfir árnar stóð mátti sjá hundruð myndavélaljós úr rútnni. Allir önduðu léttar er komið var á mótstað og voru fegnir að fá þurran farangur. Kvöldið hófst með því að úthluta öllum svefnpláss, dagskrá og bóli og að því loknu voru þátttakendum veittar helstu upplýsingar og reglur staðarins og til að toppa kvöldið hélt starfsliðið sem mætti á vettvang fyrr smá leiksýningu við mikla gleði mannskaparins.

Reiðtúr

Eftir hefðbundna rútinu á laugardagsmorgni var öllum smalað út á tún þar sem allir kynntu sig og fóru í ísbrjótsleiki til að kynnst hvort öðru betur. Eftir hádegismat gátu þátttakendur valið um að fara í göngutúra um svæðið eða í reiðtúr. Allir voru vonum ánægðir með reiðtúrinn um fallett svæðið.

Fjölbreytt dagskrá

Allir dagar hófust á morgunverði og að fáninn var dreginn að húni, löndin skiptust á að draga sína fána að húni. Var það gert í þeirri röð þar sem æskulýðsmótin eru haldin á tveggja ára fresti. Eftir kvöldmat alla daga var kvöldvaka og var hún á ábyrgð þessara landa sem drógu sína fána að húni að morgni dagsins. Eftir kvöldmat hjálpuðust liðin að ganga frá diskum, hlaða borðum upp og raða stólum fyrir framan litla sérsmiðaða sviðið. Á meðan unnið var að þessu áttu margir leið um í Þórslaug sem var sérútbúinn heit laug og féll hún vel að umhverfinu og náttúrunni. Aðstæður til sturtuferða voru ekki með þeim bestu fyrir 100 manns en með góðri lagni tókst nokkrum vitringum að koma upp skema sem þróaðist með tímanum. Dagskráin var fjölbreytt og saman stóð hún af þrautaleikjum, ratleik, reiðtúr, gönguferðum, fótbolta, dagsferð, vinnusmiðju og ólympíudegi. Í dagsferðinni var farið um Selfoss, Keríð, Geysi, Gullfoss og endað við

Seljalandsfoss í bakaleiðinni til Þórsmerkur. Sjá mátti að þátttakendur skemmtu sér við að skoða fegurð Íslands og náttúruundur eins og sumir komust að orði. Potturinn og Pannan sá um elda ofan í allan mannskapinn á mótinu og að sögn þátttakenda höfðu þau aldrei kynnst svona góðum mat á móti.

Stressandi heimferð

Heimferðin var nú að mörgu leyti sumum erfið þar sem ferðin gekk ekki alveg klakklaus fyrir sig. Að kvöldi fyrir brottfarardag var rætt við bílstjórana um brottfaratíma sem átti að vera í síðasta lagi klukkan níu. Nefndinni/mótstjórum gekk glimrandi vel að koma öllum þátttakendum út á tún hálf tíma fyrir brottför og þegar leið að brottfarartímanum var hvergi að sjá rútuna né bílstjórana. Mótstjórar urðu nú þínu stressaðir og fór þá einn af stað til að kanna málin og var þá ein rútan biluð og voru karlarnir á fullu að reyna að koma öllu í lag og til að toppa þetta var Krossá ekki í sínu besta skapi þennan dag, vaxið hafði í ána um nóttina sem gerði rútum erfiðara að komast yfir. Það sem jók enn á stressið var að um 35 manns áttu bókað flug kl 15:30 og svo annar stór hópur stuttu seinna urðum við því að leggja af stað sem fyrst til Reykjavíkur til að þau næðu fluginu. Ein rútan lagði af stað með u.þ.b 70% af þátttakendum og afgangurinn beið eftir rútu. Tíminn leið og brugðið var á það ráð að hringja til Reykjavíkur og eftir dágóða stund var hinum

þátttakendum skutlað yfir Krossá og hittust þar öll liðin og farið var í aðra rútu. Andað var ögn léttar yfir því að nú væri leiðin greið til Reykjavíkur og litlu mátti muna að hópurinn missti af fluginu sínu. Þegar leiðin var hálfnuð í gegnum Þórsmörk bilaði ein rútan og það fór tími í að finna út bilunina og koma því í lag. Á einu augnabliki fór rútan af stað og lagt var af stað áleiðis til Reykjavíkur og fengum við þær fregnir að önnur rúta kæmi á móti okkur og taka alla þá sem voru að missa af fluginu sínu og keyra þau beint til Keflavíkur. Allir komu þreyttir og glaðir til BSÍ og kveðjustundin rann upp.

Lokaorð

Þetta æskulýðsmót mun seint hverfa úr manna minnum og erum við í mótsnefnd mjög ánægð með hana. Hún fór fram úr björtustu vonum okkar. Við lærðum margt á undirbúningstímanum og á meðan á mótinu stóð. Við komum heim með mikla reynslu og nýja þekkingu. Þetta var stundum mjög erfitt þar sem við vorum fáliðuð en bjartsýnin, jákvæðnin og góð samvinna kom okkur öllum í gegnum mótið með bros á vör.

Á að viðurkenna íslenskt táknmál sem móðurmál heyrnarlausra?

eftir Kristinn Jón Bjarnason

Hjördís Anna Haraldsdóttir formaður Félags heyrnarlausra afhendir Sólveigu Pétursdóttur forseta Alþingis og Geir H. Haarde, forsætisráðherra undirskriftarlista til stuðnings við félagið og hagsmunabaráttu þess.

Að viðurkenna íslenskt táknmál sem móðurmál heyrnarlausra

Lykill heyrnarlausra að virkri þátttöku í samfélaginu er að þeir nái tökum á íslensku. Heyrnarlausir þurfa að eiga kost á menntun á táknmáli, og sjá má að heyrnarlaus ungmenni eru með betri menntun og ganga í háskóla miðað við þá staðreynd að um 80% heyrnarlausra fullorðinna hafa enga formlega menntun umfram grunnskólapróf og meirihluti þeirra býr við kröpp kjör og bága félagslega stöðu. Flestir hafa lítil tök á íslenskunni og lesa sér ekki til gagns nema einfaldan texta. Afar fáir hafa gott vald á að rita íslensku. Í dag er það í aðalnámsskrá grunn- og framhaldsskóla að heyrnarlaus eða heyrnarskert börn eiga rétt á táknmálaskennslu. Verið er að endurskoða námsskránna þar sem áherslan eigi að vera lögð á tvítyngiskennslu í táknmáli og íslensku fyrir heyrnarlausra og heyrnarskertra. Ekki eigi að líta á

táknmáls- og íslenskukennslu sem tvær greinar heldur eina heild. Heyrnarlausir noti táknmálið til tjáningar við aðra heyrnarlausra og heyrnarskertra einstaklinga og einnig þá sem nota talmál. Einnig sé betur hlúð að skrifaðri íslensku þannig að heyrnarlausir læri að öðlast færni í að nota skrifað mál í samskiptum sínum við þá sem ekki nota táknmál. Áhersla er lögð á að mál sé félagslegt fyrribæri og stöðu táknmáls gagnvart íslensku, einkenni hvers einstaklings, hvaða hópi eða hópum hann tilheyrir með hliðsjón af málunum sem eru hluti af honum sjálfum, sjálfsmynd og sjálfsvirðingu í ljósi aukins skilnings á réttindum fólks með táknmálstvítyngi. Er áætlað að ný aðalnámsskrá grunnskólanna taki gildi síðar á þessu ári.

Félag heyrnarlausra hefur barist fyrir því í mörg ár að íslenskt táknmál verði móðurmál heyrnarlausra. Íslenska táknmálið er sjálfstætt og

lífandi „tungu“mál skyldast táknmálum heyrnarlausra í grannlöndunum og móðurmál um 250 Íslendinga.

Áskorun Félags heyrnarlausra

Félag heyrnarlausra sendi öllum alþingismönnum þann 22. febrúar 2007 áskorun þar sem farið er fram á að táknmál verði viðurkennt sem móðurmál heyrnarlausra, allt efni í sjónvarpi verði textað svo heyrnarlausir eigi greiðari aðgang að upplýsingum svo og lausn á túlkamálum. Vonast var til að alþingismenn taki vel í áskorunina og gerðu allt í þeirra valdi svo að þetta geti orðið að veruleika. Heyrnarlausir á Íslandi búa við einangrun sem þarf að rjúfa til að þeir standi jafnfætis öðrum íslenskum þegnum.

Frumvarp um viðurkenning táknmáls

Þann 27. febrúar 2007 mælti Sigurlín Margrét Sigurðardóttir, óháður þingmaður, fyrir frumvarpi um táknmál yrði fyrsta mál heyrnarlausra, heyrnarskertra og daufblindra og voru 25 þingmenn úr öllum flokkum meðflutningsmenn. Sigurlín er fyrsti heyrnarlausir þingmaðurinn sem setið hefur á Alþingi Íslendinga. Þetta var í þriðja sinn sem Sigurlín flutti þetta sama frumvarp en að þessu sinni komu meðflutningsmenn hennar úr öllum flokkum. Margir þingmenn tóku undir með henni og haft var á orði í umræðum að líklega væri kominn meirihluti á þingi fyrir samþykkt frumvarpsins. Sigurlín Margrét þingmaður sagði m.a. í frumvarpi þess efnis að íslenska táknmálið yrði viðurkennt sem fyrsta mál heyrnarlausra, heyrnarskertra og daufblindra að „samfélag heyrnarlausra þolin ekki fleiri bráðabirgðalausnir.“ Sigurlín benti á að á 13 árum hafa fjórar nefndir á vegum stjórnvalda átt að finna lausn á túlkajónustu fyrir heyrnarlausra. Hún benti á að líf heyrnarlausra, heyrnarskertra og daufblindra myndi taka stakkaskiptum við viðurkenningu á íslenska táknmálinu, „sjálfsmynd og sjálfstraust þeirra mun eflast til muna. Þeir munu finna hvers virði það er að geta sinnt daglegum félagslegum þörfum hindrunarlaust og geta rofið þá einangrun sem hefur heft þá í langan tíma. Þeir munu geta tekið fullan þátt í atvinnulífinu. Þeir þurfa ekki lengur að betla af t.d. vinnuveitendum að þeir greiði fyrir þjónustu túlks á starfsmannafundum.“

Undirskriftarsöfnun á netinu

Móðir heyrnarlausrar stúlku, Valdís Jónsdóttir, hóf undirskriftarsöfnun á netinu þann 5. febrúar 2007 og birtist svonefndur texti „vegna umræðunnar sem fram hefur farið í þjóðfélaginu um táknmál, táknmálsbann og kynferðislega misnotkun viljum við fyrrverandi kennarar við Heyrnleysingjaskólann og foreldrar heyrnarlausra lýsa yfir stuðningi við hagsmunabaráttu heyrnarlausra og aðgerðir Félags heyrnarlausra til þess að styðja félagsmenn sína. Við hörmum þær aðstæður sem upp komu í hópi heyrnarlausra. Á þessum tíma var ekki vitað að táknmál væri mál og það var ein af ástæðunum fyrir því að ekki var gripið fyrr í taumana. Nú skorum við á stjórnvöld að viðurkenna táknmál sem opinbert mál á Íslandi við hlið íslensku og að styðja aðgerðir félagsins til þess að koma félagsmönnum sínum til hjálpar.“ Í upphafi voru það fyrst fyrrverandi kennarar við Heyrnleysingjaskólann og foreldrar heyrnarlausra sem með þessum undirskriftarlista voru að lýsa yfir stuðningi við hagsmunabaráttu heyrnarlausra. En í ljós kom að mun fleiri en foreldrar heyrnarlausra og fyrrverandi kennarar vildu styðja þennan málstað. Um 2.859 einstaklingar skrifuðu undir og afhenti Valdís félaginu undirskriftarlistann þann 12. mars.

Afhending undirskriftarlista til forseta Alþingis

Samdægurs afhenti Hjördís Anna Haraldsdóttir, formaður Félags heyrnarlausra, Sólveigu Pétursdóttur, forseta Alþingis, undirskriftarlista til stuðnings við félagið og hagsmunabaráttu þess. Geir H. Haarde, forsætisráðherra var viðstaddur og afhendingin fór fram í Alþingishúsinu í viðurvist fréttamanna og félagsmanna. Hjördís sagði „með þessum undirskriftarlista er verið að skora á stjórnvöld að viðurkenna íslenska táknmálið sem móðurmál heyrnarlausra“ og hún vakti athygli á táknmálsfrumvarpi sem Sigurlín Margrét Sigurðardóttir lagði fram á alþingi 27. febrúar. Hjördís sagði að þetta frumvarp kæmi til með að snerta líf margra og aðgengi heyrnarlausra að íslenska samfélaginu í dag. Sólveig Pétursdóttir tók við undirskriftarlistanum og sagði að táknmálsfrumvarpið væri til umræðu í menntamálanefnd Alþingis og sagðist

Sigurlín Margrét Sigurðardóttir

skilja málefnið vel. Að lokum óskaði hún heyrnarlausum góðs gengis.

Frumvarpið fór ekki úr nefnd

Frumvarpið fór ekki í gegn í menntamálanefndinni þrátt fyrir bjartsýni. Í Morgunblaðinu þann 16. mars sl. sagði Sigurður Kári Kristjánsson, formaður menntamálanefndar og einn flutningsmanna frumvarpsins „að mikil samúð hafi verið með málstaðnum í nefndinni en að meiri tíma þurfi til að fara yfir frumvarpið og þær skyldur sem því fylgja. Ljóst sé að lagabreytingarnar myndu verða mjög kostnaðarsamar og að auki leggi frumvarpið skyldur t.d. á ljósvakamiðla.“ Einnig sagði Sigurður að „það er of mörgum spurningum ósvarað enn og það verður að meta betur áhrif frumvarpsins á alla sem það varðar,“ og bætur við að kostnaðaráætlun þurfi að liggja fyrir.

Félag heyrnarlausra harnar að frumvarpið var ekki samþykkt

Þann 19. mars sendi Félag heyrnarlausra frá sér yfirlýsingu og harmaði að frumvarp um viðurkenningu á íslenska táknmálinu náði ekki í gegn á liðnu þingi og mun félagið halda áfram að vinna að þessu máli og gefast ekki upp.

Hvað þýðir frumvarpið?

Við ákváðum að taka viðtal við Sigurlínu Margréti Sigurðardóttur varapingmann sem var flutningsmaður frumvarpsins til að fá

að vita hvað frumvarpið þýðir fyrir táknmálsnotendur og hvað viðurkenning á táknmálinu sem móðurmáli fyrir heyrnarlausra þýðir. Sigurlín Margrét sagði að réttindi heyrnarlausra á forsendum táknmálsins yrðu tryggð með lögum og myndi auka aðgengi heyrnarlausra að upplýsingum, t.d. í banka eða hjá stjórnarsýslunni, þar sem ríkið greiði fyrir túlkanotkun. Hún sagði að aðgengi fyrir heyrnarlausra yrði tryggð í fjölmiðlum á táknmáli eða textað. Sigurlín Margrét sagði „það þýðir að táknmálsnotendur (heyrnarlausir, heyrnarskertir og daufblindir) munu fá réttindum sínum fullnægt á forsendum táknmáls og viðurkenningu á tilverurétti sínum og táknmálsins hér á landi. Þessi réttindi sem eru mikilvægasta innleggið í málinu hanga nú þegar sem bráðabirgðalausn í flestum tilfellum. Það er ekki úthlutað það fé sem þarf til að anna öllu, þannig séð er vegið að jafnræðisreglunni, því táknmálsnotendur geta ekki valið og sinnt til dæmis sínum áhugamálum eins og aðrir landsmenn. Núverandi staða setur hömlur á þessa ástundun og sífellt spretta upp vafamál hver eigi að greiða túlkinn. Það hefur komið fyrir að heyrnarlausir hafa þurft að leita til dómstóla til að fá úr því skorið hver eigi að greiða túlkinn og dæmi um það þegar foreldrar stefndu grunnskóla í Reykjavík fyrir dóm vegna þess að skólinn neitaði að borga túlkinn. Þetta frumvarp mun eyða efasemdum hver greiðir fyrir

túlkinn í hvert sinn sem heyrnarlaus ætla að sinna áhugamáli sínu eða þá jafnvel tómsundastarfi eða skólagöngu barns síns sem uppalandi og ábyrgðarmaður. Samþykkt frumvarpsins myndi breyta miklu fyrir táknaástandur þegar að jafnræðinu kemur”.

Mikil trú á frumvarpið

Hver urðu viðbrögð þín við að frumvarpið fór ekki í gegn í menntamálanefnd Alþingis? Sigurlín Margrét sagði að hún hefði verið bjartsýn og haft mikla trú á þessu málefni, þetta er svo sjálfsgagt réttindamál og víða um heim hefur verið mikil vitundarvakning hvað þessi mál varðar. „Heyrnarlausir á Íslandi hafa verið duglegir að láta heyra í sér ef þeim finnst að sér vegið og ég er afar stolt af því, það sama hefur átt sér í stað erlendis.” Gerist oft að þingmenn úr öllum stjórnmálaflokkum verði flutningsmenn að frumvarpi? „Nei, það er ekki oft, en það gerist þegar þverpólísk samstaða næst um málefnið, það gerðist í þessu tilfalli en náði ekki fram að ganga, því miður. Jafnvel þó málefni séu þverpólísk geta þau ekki náð fram að ganga.” Formaður menntamálanefnd Alþingis segir að málið strandaði vegna kostnaðar, en Sigurlín áætla að kostnaðaraukning yrði mest hvað varðar félagslega túlkun, þar sem yrði byggt á jafnræðisreglunni og yrði þá sama ef heyrandi eða heyrnarlaus sem pantar túlk. Í dag er ekki svo, ef heyrandi pantar túlk þarf hann að greiða hann en ef heyrnarlaus pantar þá greiðist það úr félagslega sjóðnum vegna daglegs lífs sem er takmarkaður fyrir. En Sigurlín Margrét er ekki sammála því að málið eigi að stranda vegna þess að það vantaði kostnaðaráætlun, það átti að vera búið að vinna í því og tími gafst til þess. Sigurlín Margrét segir að staða táknaástands á Norðurlöndum er mjög framarlega miðað við Ísland en það er mjög misjafnt, hvernig þeim málum er háttað í lagalegu formi. Sigurlínu Margréti þótti rétt að segja það að fyrirmynd íslenska táknaástandsfrumvarpsins er bresk en Bretar samþykktu réttindaskrá táknaástandsins í mars 2002.

Heyrnarlausir þurfa að láta vita af sér

Sigurlín Margrét, ert þú með einhver lokaorð fyrir lesendur Döfblaðsins?

Skrifstofa Alþingis/Bragi Þór Jósefsson

Í umræðum um stefnuræðu forsætisráðherra við upphaf 130. löggjafarþings flutti þingmaður í fyrsta sinn ræðu á táknaástandi á Alþingi. Það gerði Sigurlín Margrét Sigurðardóttir, varþingmaður. Auk hennar sjást á myndinni táknaástandstúlkarnir Sigrún Edda Theódórsdóttir og Lilja Kristín Magnúsdóttir.

„Mér finnst mjög virðingarvert að vinna að þessu baráttumáli, það hefur eftir mig í að gera hlutina betur en samt finnst mér ég hafa komið miklu frá mér í þekkingarbrunn samfélagsins um málefni heyrnarlausra og táknaástandsins. Það hefur einnig hjálpað gríðarlega í baráttunni fyrir þessum sjálfsgöðu mannréttindum að heyrnarlausir sjálfir hafa látið í sér heyra og óskir þeirra varðandi táknaástandið, það tekur mig því afar sárt að stjórnvöld skuli ekki hafa sömu sýn og þeir varðandi þetta sjálfsgöða réttindamál, jafnvel þó góður vilji hafi verið til þess og málið þverpólískt. Heyrnarlausir eru ekki lengur hógvæð hópur og vita með vissu að verði réttindi þeirra tryggð er líka sett ákveðin skylda á herðar þeirra að láta vita af sér og sínum þörfum, heyrnarleysi er svolítið dulín fötlun og því mikilvægt að þeir láti vita af sér og tálkaþörf sinni á hverjum tíma.”

Fyrirspurn til þingflokka sem buðu sig fram

Fyrir alþingiskosningar þann 12. maí sl. sendi Félag heyrnarlausra öllum flokkum sem buðu fram til þings fyrirspurn vegna komandi alþingiskosninga. Fyrirspurnin var eftirfarandi: „Undanfarið hefur verið mikil umræða um aðgengismál í samfélaginu. Við sem erum heyrnarlaus og höfum táknaástand sem

okkar fyrsta mál búum við verulega takmarkað aðgengi að „upplýsingasamfélaginu”. Að viðurkenna táknaástand yrði aðalýkill okkar til að opna fyrir þetta aðgengi að samfélaginu ásamt öflugri og aðgengilegri tálkaþjónustu, textuðu efni úr töluðu máli í miðlum eins og sjónvarpi, fræðsluefni, allt efni með íslensku tali. Spurningin er sú hvort við eigum raunverulega von um að fá aðgengi á okkar forsendum, táknaástandinu, að ykkar upplýsingasamfélagi”. Svar barst frá Íslandshreyfingunni, Vinstrihreyfingunni - grænu framboði, Sjálfstæðisflokknum, Samfylkingunni og Framsóknarflokknum. Svörin voru mjög jákvæð og Íslandshreyfingin, Vinstrihreyfingin grænt framboð og Samfylkingin vilja viðurkenna íslenskt táknaástand sem móðurmál heyrnarlausra. Framsóknarflokkurinn vill ljúka við kostnaðarmatið á frumvarpinu sem flutt var sl. vetur. Sjálfstæðisflokkurinn vildi fá kostnaðaráætlun og velti fyrir sér spurningu hvort réttara sé að styrkja stöðu táknaástandsins á annan hátt en að viðurkenna tilvist þess sérstaklega í lögum, enda er slíkt ekki gert með almennum hætti í lögum varðandi íslenska tungu.

Aldraðir í heimsókn til félagsins

Félag heyrnarlausra bauð eldri félagsmönnum í sólarkaffi í húsakynnum félagsins þann 5. júní sl. Var boðið upp á kaffi og meðlæti og mikið var spjallað saman. Félag heyrnarlausra hefur boðið öldruðum heyrnarlausum í mat á Vitatorgi á tveggja vikna fresti og mun styrkja hópinn sem fer til Svíþjóðar á Norrænt mót aldraðra sem verður haldið í sumar. Hér má sjá mynd frá heimsókninni.

Þrír döff hafa stundað sjóinn í samtals 138 ár

Sjómannadagurinn var haldinn hátíðlegur 3. júní sl. um allt land, m.a. voru fimm sjómenn heiðraðir og einn af þeim er heyrnarlaus, Magnús Guðberg Jónsson. Hann hlaut viðurkenningu fyrir langa og gifturríka starfsævi á sjó en hann er búinn að vera sjómaður í 47 ár. Á myndinni með Magnúsi eru tveir heyrnarlausir sem hafa hlotið orðuna, þeir Rudolf Kristinsson (44 ár á sjó) sem hlaut hana árið 2001 og Haraldur Friðjónsson (47 ár á sjó) sem hlaut hana í fyrra. Áður hafði heyrnarlaus maður að nafni Þorsteinn Þorgeirsson frá Lambastöðum í Garði hlotið hana árið 1984, fyrstur heyrnarlausra. Félag heyrnarlausra óskar Magnús til hamingju með orðuna.

EFTIRTALIN FYRIRTÆKI STYRKJA FÉLAG HEYRNARLAUSRA

Reykjavík

A. Wendel ehf, Sóltúni 1
 Aðalhreinsir - Drifa ehf,
 Hringbraut 119
 Alefli ehf byggingaverktakar,
 Þarabakka 3
 Allar lagnir ehf, Æsufelli 4
 Allt fint ehf, Hrístateigi 45
 Allt-af ehf, Hraunbæ 109c
 Andrés, fataverslun,
 Skólavörðustíg 22a
 Andrésón ehf, Vesturgötu 14
 Áfengis- og tóbaksverslun
 ríkisins, Stuðlahálsi 2
 Árni Reynisson ehf,
 Laugavegur 170
 Ásbjörn Ólafsson ehf,
 Skútuvogi 11a
 Barnavemdarstofa, Borgartúni 21
 Bensinorkan ehf, Hólmaslóð 20
 Betra líf ehf, Kringlunni 8
 Bílaleigan AKA, Vagnhöfða 25
 Bílamálan Halldórs Þ
 Nikulássonar, Funahöfða 3
 Bílamálan Sigursveins
 Sigurðssonar, Hyrjarhöfða 4
 Bílasala Guðfinns við Gullinbrú,
 Stórhöfða 15
 Bílasalan Höfðahöllin ehf,
 Kleitthálsi 2
 Bílasmiðurinn hf, Bildshöfða 16
 Bílasprautun SMS ehf,
 Smiðshöfða 12
 Bílastjarnan, Bæjarflöt 10
 Blaðamannafélag Íslands,
 Síðumúla 23
 Bláber ehf, Viðarríma 22
 Blíkksmiðja Gylfa ehf,
 Bildshöfða 18
 Blíkksmiðja Reykjavíkur,
 Súðarvogi 7
 Blómastofa Friðfinns,
 Suðurlandsbraut 10
 Bókaútgáfan Hólar ehf,
 Hagasel 14
 Bókaútgáfan Öm og Örygur ehf,
 Hjarðarhaga 54
 Bókhaldsþjónusta Gunnars ehf,
 Ármúla 1
 Bókhaldsþjónustan Viðvík ehf,
 Skeifunni 4
 BSRB, Grettisgötu 89
 Búsáhöld og gjafavörur,
 Kringlunni 8-12
 Bændasamtök Íslands,
 Bændahöllinni Hagatorgi
 Danica sjávarafurðir ehf,
 Laugavegi 44
 Deloitte hf, Stórhöfða 23
 Dúklagnameistarinn ehf,
 Geitlandi 7
 Efling stéttarfélag, Sætúni 1
 Efnalaug Árbæjar ehf,
 Hraunbæ 102
 Eignamiðlunin ehf, Síðumúla 21
 Einar Forestveit og Co hf,
 Borgartúni 28
 Endurvinnslan hf, Knarrarvogi 4
 F&F Kort ehf,
 Suðurlandsbraut 10, 2. hæð
 Fasteignasalan Fasteign.is ehf,
 Borgartúni 22
 Faxaflóahafnir sf, Hafnarhúsinu

Tryggvagötu 17
 Félagsbústaðir hf, Hallveigarstíg 1
 Fiskkaup hf, Geirsgötu 11
 Fjárfestingafélagið Gaumur ehf,
 Suðurlandsbraut 48
 Fjármál heimilanna ehf,
 Sundagörðum 2
 Fjölbrautaskólinn við Ármúla,
 Ármúla 14
 Flisalagnir Afrims ehf, Torfufelli 30
 Flutningatækni ehf, Súðarvogi 2
 Fólksbílaland ehf, Bildshöfða 18
 Fröken Júlía ehf, Mjódd
 G Hannesson ehf, Borgartúni 23
 G.Á. verktakar sf, Austurfold 7
 G.S.varahlutir ehf, Bildshöfða 14
 Gallabuxnabúðin Kringlunni,
 Kringlunni 4-12
 Garðmenn ehf, Skipasundi 83
 Gastec ehf, Bildshöfða 14
 GG flutningar ehf, Dugguvogi 2
 Gissur og Pálmi ehf,
 byggingaverktaki, Álfabakka 14a
 Gjögur hf, Kringlunni 7
 Gluggahreinsun Loga,
 Funafold 4
 GP arkitektar ehf, Austurstræti 6
 Grásteinn ehf, Grímshaga 3
 Guðmundur Jónasson ehf,
 Borgartúni 34
 H. Hauksson ehf,
 Suðurlandsbraut 48
 Hafgæði sf, Fiskislóð 47
 Hagverk ehf, bílasmiði,
 Bæjarflöt 2
 Happraætti Dvalarheimilis
 aldraðra sjómanna,
 Tjarnargötu 10
 Harðviðarval ehf, Krókhálsi 4
 Hár ehf, Kringlunni 7
 Hárgreiðslustofan Stubbalubbar,
 Barðastöðum 1-3
 Hársnyrtistofa Dóra,
 Langholtsvegi 128
 Háskólinn í Reykjavík,
 Ofanleiti 2
 Heimilisprýði ehf við,
 Hallarmúla 1
 HeklaSoft ehf, Reykjalíð 8
 Henson, Brautarholti 24
 HGK ehf, Laugavegi 13
 HJ bílar ehf, Berjaríma 35
 Hjálpræðisherinn á Íslandi,
 Garðastræti 38
 Hringstjá, náms- og
 starfsendurhæfing, Hátúni 10b
 Húsakaup ehf,
 Suðurlandsbraut 52
 Húsalagnir ehf, Súðarvogi 7
 Húsið fasteignasalan,
 Suðurlandsbraut 50
 Höfðakaffi ehf, Vagnhöfða 11
 Höfði fasteignamiðlun ehf,
 Suðurlandsbraut 20, og
 Bæjarhrauni 22
 Ingileifur Jónsson ehf,
 Funahöfða 6
 Innform ehf, Klapparstíg 27
 Innheimtustofnun sveitarfélaga,
 Lágumúla 9
 Internet á Íslandi hf, ISNIC,
 Dunhaga 5
 Íbúðalánasjóður, Borgartúni 21

Ísleifur Jónsson ehf,
 Draghálsi 14-16
 Íslenska auglýsingastofan,
 Laufásvegi 49-51
 Ísloft blikk- og stálsmiðja ehf,
 Bildshöfða 12
 Íþróttá- og tómstundaráð
 Reykjavíkur, Bæjarhálsi 1
 Jarðvélur sf, Síðumúla 28
 Jazzballettskóli Báru, Lágumúla 9
 Jón Ásbjörnsson hf, Geirsgötu 11
 Jón og Óskar úra- og
 skartgripaverslunin, Laugavegi 61
 Kaþólska kirkjan á Íslandi,
 Hávallagötu 14-16
 Kemis ehf, Breiðhöfða 15
 Kerfisþróun ehf, Fákaferni 11
 Kjúklíngastaðurinn Suðurverri ehf,
 Stígahlíð 45-47
 Kjötþól ehf, Frostafold 20
 Knattspyrnusamband Íslands,
 Laugardal
 Kópsson - Bílaþrif, Hyrjarhöfða 4
 Kórall sf, Vesturgötu 55
 KPMG hf, Borgartúni 27
 Kraftur hf, Vagnhöfða 1
 Landar ehf, Grandagarði 81
 Landssamtökin Proskahjálpar,
 Háaleitisbraut 13
 Landsteinar Strengur hf,
 Ármúla 7
 Langholtskirkja, Sólheimum 13
 Leiguval ehf, Kleppsmýrarvegi 8
 Lindin, kristið útvarp FM 102.9,
 Krókhálsi 4
 List og saga ehf, Engjasei 41
 Litbrigði sf, Vættaborgum 61
 Loftstokkahreinsun ehf s:
 5670882, Garðhúsum 6
 Lögreglustjórnin í Reykjavík,
 Hverfisgötu 115
 Löþing ehf, lögfræðiskrifstofa,
 Kringlunni 4-12
 Mandat, lögmannstofa,
 Ránargata 18
 Matthías ehf, Vesturfold 40
 MEBA - Magnús E. Baldvinsson
 ehf, Kringlunni 8-12
 Melabúðin ehf, Hagamel 39
 Menntaskólinn við Hamrahlíð,
 Hamrahlíð 10
 Móa ehf, Box 9119
 Múr- og málingarþjónustan
 Höfn ehf, Réttarhálsi 2
 Múrarameistarafélag
 Reykjavíkur, Skipholti 70
 Nobex ehf, Skútuvogi 1 b
 Nýja teiknistofan ehf,
 Síðumúla 20
 Ollúdreifing ehf, Gelgjutanga
 Optimar Iceland, Stangarhyl 6
 Oral ehf, Síðumúla 25
 Ottó B. Arnar ehf, Skipholt 17
 Ólafur Gíslason og Co hf,
 Sundaborg 3
 Ólafur Hans Grétarsson,
 tannlæknir, Faxafeni 5
 Pixlar ehf, Suðurlandsbraut 52
 Pípuhúsnaverktakar ehf,
 Langholtsvegi 109
 Rafás, rafverktaki, Fjarðarási 3
 Rafneisti ehf, Langholtsvegi 112b
 Rafsvið sf, Haukshólum 9

Rafteikning hf, Suðurlandsbraut 4
 Raftæknistofan hf, Grensásvegi 3
 Ragnar Aðalsteinsson & Sigríður
 R Júlíusdóttir Lögmenn ehf,
 Klapparstíg 25-27
 Réttingaverkstæði Bjarna og
 Gunnars ehf, Bildshöfða 14
 Rolf Johansen & Co ehf,
 Skútuvogi 10a
 Rúmatalagerinn hf, Skeifunni 13
 Röntgen Domus Medica,
 Egilsgötu 3
 S.B.S. innréttingar, trésmiðja,
 Hyrjarhöfða 3
 Salli ehf, Vesturbergi 41
 Samband íslenskra
 bankamanna, Nethyl 2
 Securitas hf, Síðumúla 23
 Seljakirkja, Hagasei 40
 SFR stéttarfélag í
 almannþjónustu, Grettisgötu 89
 SÍBS, Síðumúla 6
 Sjálfstæðisflokkurinn,
 Háaleitisbraut 1
 Sjá-óháð veifræðgjöf ehf,
 Ingólfsstræti 1a
 Sjófiskur ehf, Eyjarlóð 7
 Sjómannafélag Íslands,
 Skipholti 50d
 Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins
 bs, Skógarhlíð 14
 Smith og Norland hf, Nóatúni 4
 SORPA, Gufunesi
 Sprinkler pípuhúsnir ehf,
 Bildshöfða 18
 SR múr ehf, Rjúpuvelli 8
 Starfsgreinasamband Íslands,
 Sætúni 1
 Stepp ehf, Ármúla 32
 Stofnun Árna Magnússonar,
 Árnagarði v/Suðurgötu
 Tannlækni bílar hf, Skeifunni 17
 Sveinsbakari, Arnabakka 4-6
 Sökkull ehf, Funahöfða 9
 T. ark Teiknistofan ehf,
 Brautarholti 6
 T.V. ehf tækniþjónusta og
 verktakar, Síðusei 5
 Talnakönnun hf, Borgartúni 23
 Tannlæknastofa Barkar
 Thoroddsen, Borgartúni 33
 Tannlæknastofa Björns
 Þorvaldssonar, Síðumúla 25
 Tannlæknastofa Kjartans Arnars
 Þorgeirssonar, Skipholti 33
 Tannlæknastofa Sigurður L.
 Viggóssonar, Borgartúni
 Tannsmiðafélag Íslands,
 Borgartúni 35
 Tannsmiðaverkstæði ehf,
 Síðumúla 29
 Tannsteini ehf, Bolholti 4
 Teiknivangur, teiknistofa,
 Kleppsmýrarvegi 8
 Trésmiðja GKS ehf, Funahöfða 19
 Trésmiðjan Jari ehf, Funahöfða 3
 Tryggingamiðlun Íslands ehf,
 Síðumúla 21
 Tryggingastofnun ríkisins,
 Laugavegi 114
 Tölvar ehf, Síðumúla 1
 Umslag ehf, Lágumúla 5 (bakhús)

Norræn Menningarhátið heyrnarlausra á Akureyri

Líf og fjör á táknmáli

Grein eftir Sigurlín Margréti Sigurðardóttir

Löng hefð er fyrir því að norræn Menningarhátið heyrnarlausra sé haldin til skiptis á Norðurlöndum fjórða hvert ár. Norðurlandaráð heyrnarlausra var stofnað 1907 og á því hundrað ára afmæli á næsta ári. Síðasta var haldin Menningarhátið á Íslandi 1986 og þá í Reykjavík. Undirbúningur hófst fyrir þremur árum og kom þá strax tillaga um að halda hátiðina á Akureyri. Var það gert með það í huga að norrænir gestir myndu sjá sem mest af landinu yfir hátiðina. Það er reyndist svo sannanlega rétt því skipulag hátiðarinnar, staðarvali og umhverfi var hrósað í hástert af öllum þátttakendum, erlendum sem innlendum. Um 220 þátttakendur voru

á hátiðinni, flestir komu frá Norðurlöndum.

Þema menningarhátiðarinnar var Deaf and Nature eða Heyrnarlausir og Náttúran. Það gat ekki átt betur við því fyrirlestrar fjölluðu um efni sem tengdist menningu heyrnarlausra á sviði menntunar, mannfræði og heimspeki og inn í það spannst umræða um tengsl við náttúruna og umhverfið. Allt ný innlegg í umræðuna um menningu heyrnarlausra og nýjar uppgötvanir á því sviði og þótti mörgum mikið til þess koma.

Þátttakendur gerðu sér margt fleira til gamans en að sitja inni á fyrirlestrum á hátiðinni. Þar kemur að náttúrunni

eins og kom fram í þema hátiðarinnar. Það var farið í dagsferðir. Farið var til Húsavíkur og þar var farið í hvalskoðunarferð. Veður var eins og best var kosið, sól og sjórinn spegilsléttur. Það sem meira var er að þátttakendur náðu að sjá hvalina og hnísurnar leika sér því einnig skaut upp öllum að óvörum Steypireyð. Leiðsögumaðurinn sjálfur hafði aldrei upplifað það að sjá Steypireyð í ferðum sínum sem voru orðnar æði margar og fullkomnaði heimsókn Steypireyðsins heimsókn erlendra þátttakenda sem og íslenskra sem ekki höfðu séð hann áður. Einnig var farið í ferð að Mývatni og Jarðböðin þar heimsótt.

Hestaferðin var líka vinsæl og komust færri að en vildu.

Skipuleggjendur hátíðarinnar sáu um að þátttakendum leiddist ekki þegar halla tók að degi og var Græni Hatturinn þéttsetinn á hverju kvöldi en þar tróðu upp rapparar frá Finnlandi sem og uppistarar frá Bandaríkjunum og Ástralíu. En áður en fólk kom á Græna Hattinn hafði það að öllum líkindum farið á leiksýningar sem skipulagðar voru af Alþjóðlegri leiklistarhátíð heyrnarlausra "Draumar". Þar sýndi heyrnarlaust leiklistarfólk verk sín og voru þar meðal annars Píkusögur (Vagina Monologues) fluttar á táknmáli af þremur frönskum leikkonum. Tyst Teather frá Svíþjóð sýndi ljóðaleikrit og alla leið frá Singapore kom Ramesh Meyyappan leikari með einleik sinn This Side Up sem var um einmanna póstmanninn. Leiksýningarnar voru allar vel sóttar og voru áhorfendur uppnúmdir af því sem þeir sáu.

Börn og unglingar, bæði heyrnarlaus og heyrandi, komu með foreldrum sínum á hátíðina og þeim leiddist ekkert því daglega voru þau á Útilífsnámskeiði hjá skátunum við Hamragil og nutu sín vel þar. Hópur af ungum strákum gerði gott um betur og fór í útilegu yfir nótt á Vaðlaheiðinni og upplifðu þar með nokkrir sína fyrstu útilegu fjarri foreldrum sínum. Þeir fengu sinn skammt af sögum um álfa og huldufólk í grenndinni.

Á meðan hátíðinni stóð var ljósmyndakeppni um bestu ljósmynd hátíðarinnar. Myndin sem vann er sýndi það sem var meginþema hátíðarinnar. Kraftur fossins varð sjónarhorn náttúrunnar og unga konan með gleðilega andlitíð við fossinn táknaði gleði, frelsi og afslöppun. Flugleiðir gáfu verðlaun í ljósmyndakeppni sem var ferð fyrir tvo á austurströnd Bandaríkjanna. Verðlaunin hreppti ung dönsk stúlka, Stine Bergmann. Alls bárust 330 myndir í ljósmyndakeppnina þannig að úr vöndu var að ráða því margar voru nokkuð góðar líka. Á síðunni er hægt að sjá hluta af verðlaunamyndunum.

Ketilhúsið var líka flottur staður, en það var aðalmiðstöð hátíðarinnar, þar voru haldnir allir fyrirlestrar sem og myndlistarsýning heyrnarlausra myndlistarmanna sem var vel sótt. Í

félagsmiðstöð bæjarins Rósenborg gátu þátttakendur nýtt sér að fara á stutt námskeið og voru glerbræðslu-silfursmíði og þæfingarnámskeið í boði, þeir sem fóru á námskeiðið bjuggu til einhverja hluti og tóku heim með sér.

Í lok hvernar hátíðar var að venju haldið veglegt lokahóf hátíðarinnar. Það var haldið í Íþróttahöllinni á Akureyri. Bautinn sá um allan mat og heppnaðist lokahófið mjög vel í alla staði.

Menningarhátíð heyrnarlausra var þar með lokið og upp stóð 6 daga hátíð uppfull af fræðslu, gleði, ánægju og

leiftrandi áhuga allra þátttakenda. Íbúar Akureyrar fóru ekki varhluta að bærinn þeirra hefði fyllst af heyrnarlausu fólki og táknmálið varð alsráðandi á matsölustöðum og kaffihúsum á göngugötunni á Akureyri sem og annarstaðar í bænum.

Fjölbreytt menningarhátíð á Akureyri

Myndagrein eftir Hauk Vilhjálmsson

Fjölmenni á opunarhátíð norrænu menningarhátíðar heyrnarlausra

Norræn menningarhátíð heyrnarlausra var sett þann 10. júlí 2006 í Ketilhúsinu á Akureyri af Hauki Vilhjálmsyni og Berglindi Stefánsdóttur. Á sama tíma á Akureyri var haldin alþjóðleg leiklistarhátíð heyrnarlausra, svokölluð Döff-leikhúshátíð, sú fyrsta sem haldin er á Íslandi. Sigrún Björk Jakobsdóttir, forseti bæjarstjórnar, flutti ávarp og sagði meðal annars að hún hafi fylgst með málefnum heyrnarlausra í sjónvarpinu á undanförunum vikum og þótti mjög ánægjulegt að fá menningarhátíð heyrnarlausra til Akureyrar. Flutt var ljóðið „En song om frihet“ eftir Mikis Theodorakis en Lars-Åke Wikström og Ingela Hanson sungu það á táknmál. Haukur flutti stutt yfirlit um sögulega þróun frá síðustu menningarhátíð, sem haldin var hér á landi árið 1986, og hvað hefur breyst síðan þá. Myndir frá opunarhátíðinni eru frá Akureyrarbæ og eru birtar með góðfúslegu leyfi.

Hestaferð í Eyjafirðinum

Þjóðlegasti og skemmtilegasti ferðamáti um Eyjafjörð er á hestum. Að fara á hestbak var frábær afþreying og upplifun fyrir þátttakendur á menningarhátíðina sem upplifðu náttúruna og menninguna mjög sterkt. Sérstaka athygli vakti að túlkur var einnig á hestbaki og túlkaði fyrir þá sem vildu.

Heyrnarlausir rappa á Akureyri

Fjölbreytt dagskrá var í boði alla dagana en á kvöldin komu heyrnarlausir saman á krá Græna hattarins í miðbænum og dönsuðu og röppuðu. Þar var finnska skífubeytis teymið Signmark. Í teyminu eru þrír menn, einn er heyrnarlaus og er aðalmaðurinn, hinir eru heyrandi og sjá um að hljóðbrellurnar komi fyrir á réttum stöðum. Þeir unnu með rapp tónlist og þeir sáu um að húa til rappkeppni milli Norðurlandanna, þar sem bæði tóku þátt hópar og einstaklingar. Tónlist þeirra er kröftug og táknið sögð í takt við þau.

Ævintýri fyrir börn og unglinga á menningarhátíðinni

Í boði voru viku ævintýranámskeið fyrir börn og unglinga að Hömrum í Kjarnaskógi. Þar var boðið upp á margvíslega fræðslu, leiki og útiveru. Um 20 börn og unglingar skráðu sig á námskeiðið auk þess tóku þátt þrjú heyrnarlaus börn. Síðasta kvöldið fékk eldri hópurinn að gista eina nótt í skátaskálanum og þar horfðu þau á bíómyndir og borðuðu popp og ýmis önnur skemmtun var einnig í boði. Mikil ánægja var með námskeiðið.

Fimm mismunandi táknmálstúlkanir í skoðunarferðinni til Mývatns

Færri en vildu komast í ferðina til Mývatns og baðlón Jarðbaðanna við Mývatn. Í þessari ferð gafst tækifæri til að sjá það helsta undir leiðsögn leiðsögumanns. Hann talaði ensku en túlkað var yfir á sænskt, norskt, danskt, amerískt og íslenskt táknmál sem þýðir að fullt aðgengi var í rúttunni. Fyrsta stopp í þessari ferð var við Goðafoss. Frá Goðafossi var haldið að leirhverunum á Hverarönd. Haldið var svo að baðlóni Jarðbaðanna við Mývatn.

Þrjár stuttmyndir um ólík efni voru sýndar í Rósenborg

Vilhjálmur G. Vilhjálmsson frá Íslandi sýndi myndir frá Japansferð sinni frá sumrinu 2005 en hann fékk ferðina í 50 ára afmælisgjöf. Hann vissi ekki hvert ferðinni var heitið í upphafi og fengu þátttakendur á menningarhátíðinni að fylgjast með ferðinni. Vilhjálmur sýndi mjög gott myndband frá Japansferðinni sem tók um 40 mínútur og var sýnt á risaskjá. Á eftir voru nokkrar fyrirspurnir og umræður um Japansferðina og menningu heymarlausra. Þetta var mjög athyglisvert og skemmtilegt og tóku umræðurnar u.þ.b. 15 mínútur.

Ragnar Veer frá Svíþjóð hélt erindi um veiðar og lýsti veiðum á spendýrum eins og hreindýrum, veiðum á fuglum og svo laxaveiði í náttúrunni. Hann sýndi aðallega skuggamyndir og tók um 45 mínútur í flutningi með umræðum.

Jerome Cain frá Svíþjóð frumsýndi myndband „Mótmæli í Gallaudet“, þar sem nemendur og starfsmenn mótmæltu nýráðnum rektor háskólans fyrr í vor. Mótmælin hafa vakið mikla athygli víða um heiminn.

Góð þátttaka á fyrirlestrarröð menningarhátíðar

Þrjár fyrirlestrar voru fluttir í Ketilhúsinu miðvikudagsmorguninn 12. júlí. Það voru þau Paal Rikard Petersen framkvæmdarstjóri Landsambands heyrnarlausra í Noregi sem flutti erindi um „döff – einfaldlega“, Rannveig Sverrisdóttir, lektor í táknafræðum við Háskóla Íslands sem flutti erindi „myndlíkingar í táknafræðum“ og síðan flutti Hilde Hauland frá Noregi og nemandi í Gallaudet háskólanum erindið „döff og staður/rými“. Eftir fyrirlestrana tóku við umræður og fyrirspurnir. Tveir fyrirlestrar voru svo fluttir í Ketilhúsinu föstudagsmorguninn 14. júlí. Hjördís Anna Haraldsdóttir flutti erindið „hugleiðingar mínar um blöndun í skólakerfinu“ og Filip Verhelst frá Danmörku flutti erindið „náttúra eða tækni“. Miklar umræður voru um fyrirlestrana og m.a. hugleiddu þátttakendur hvaða áhrif það hefur á heyrnarlaust barn að vera háð tülk í almennum skóla þar sem álagið gæti verið meira á heyrnarlausa nemandanum en þeim heyrandi. Allt heppnaðist þetta mjög vel og voru þetta mjög áhugaverðir fyrirlestrar um málefni heyrnarlausra.

Útihátíð og grillveisla í Kjarnaskógi

Margt var gert til gamans á útihátíð í Kjarnaskógi, jafnt fyrir börn og unglina. Farið var í reiptog og ýmsa leiki. Bautinn sá um grillið og var borðað inni í hlöðu að Hömrum í Kjarnaskógi. Þátttakendur á menningarhátíðinni fóru með strætó frá Strætisvögnum Akureyrar frá Ketilhúsinu að Hömrum í Kjarnaskógi og heim aftur.

Fjölbreyttar listasmiðjur í Rósenborg

Listasmiðjur voru í boði á menningarhátíðinni og voru fjórar listasmiðjur í boði, gerð víkingakeðju, þæfing, vefnaður og glerbræðsla. Mjög vinsælt var á glerbræðslunni, víkingakeðjunni og þæfingunni.

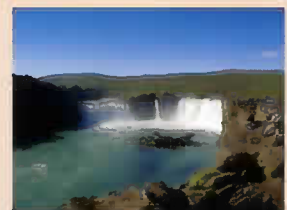

Kolbrún er sú eina heyrnarlausra sem sér um kennslu í glerbræðslu. Til gamans má geta að einn af íslensku þátttakendum í vefnaðinum tókst að klára slæðu/ trefil sem tengist þjóðbúning hennar sem hún hóf að sauma sjálf fyrir í vetur og mætti hún stolt í þjóðbúningnum í lokahófið. Mjög góð þátttaka var og flest námskeiðin voru fullnýtt.

Margir skiluðu inn myndum í ljósmyndasamkeppni menningarhátíðar

Norræn menningarhátíð heyrnarlausra efndi til ljósmyndasamkeppni fyrir skráða gesti hátíðarinnar. Niðurstöður samkeppninnar voru kynntar á lokahófinu og var tilkynnt um fimm bestu myndirnar. Nokkrar myndir sem bárust voru birtar á risaskjá á lokahófi hátíðarinnar. Mynd Stine Bergmann frá Danmörku var valin besta mynd menningarhátíðarinnar. Aðrir sem hlutu viðurkenningu voru Ragnar Veer frá Svíþjóð, Marko Vuoriheimo frá Finnland, Tomas Lagergren frá Danmörku og María J. Jóhannsdóttir frá Ísland. Icelandair var styrktaraðili ljósmyndasamkeppninnar.

Lokahóf menningarhátíðar, full af skemmtun og gleði

Á lokahófi hátíðarinnar sem fram fór á laugardagskvöldinu í Íþróttahöllinni voru allir leikhóparnir á vegum Alþjóðlegu döf leiklistarhátíðarinnar með einhverjar uppákomur. Signmark frá Finnlandi sá um að vera plötusnúðar. Þar voru glæsilegir tveir risaskjái, 3x4 metra skjár og 3 upptökuvélar voru í gangi. Niðurstöður ljósmyndasamkeppninnar voru kynntar á lokahófinu og tilkynnt um fimm bestu myndirnar. Nokkrar myndir sem bárust voru birtar á risaskjá. Allir skemmtu sér mjög vel og allir voru sammála um að þetta var eitt glæsilegasta lókahóf sem sést hefur á undanförmum menningarhátíðum.

Formannskipti í Norðurlandaráði heyrnarlausra

Íslendingar tóku við formennsku í Dövas Nordiska Råd árið 2002 og þeirri formennsku lauk á menningarhátíðinni. Berglind Stefánsdóttur formaður DNR afhenti Svíum formennskuna. Lars Wikström (LAW) tók við formennsku fyrir hönd Svía. LAW er formaður sænska landssambands heyrnarlausra og næsta menningarhátíð verður haldin í Svíþjóð árið 2010.

Norrænir vinir að eilífu

- Norðurlandaráð heyrnarlausra eithundrað ára

Eftir Kristinn Jón Bjarnason

Norðurlandaráð heyrnarlausra var stofnað árið 1907 þegar félag heyrnarlausra í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð héldu fyrstu norrænu ráðstefnuna um málefni heyrnarlausra og mállausra í Kaupmannahöfn. Í fyrstu voru nýju samtökin kölluð Norræna samvinnustofnunin og starfið var heldur tilviljanakennt en frá og með 1950 varð samvinnan skipulagðari. Árið 1972 var nafni samtakanna breytt í Norðurlandaráð heyrnarlausra, DNR. Íslendingar gerðust aðilar að Norðurlandaráði heyrnarlausra árið 1974.

Hvaða lönd eiga fulltrúa í ráðinu? Samtök heyrnarlausra í Danmörku, Finnlandi, Færeyjum, Íslandi, Noregi og Svíþjóð eiga fulltrúa í Norðurlandaráði heyrnarlausra. Hvert land hefur tvo fulltrúa, formann félagsins og framkvæmdastjóra. Norðurlandaráð heyrnarlausra fundar tvisvar á ári.

Hvað er Norðurlandaráð heyrnarlausra? Norðurlandaráð heyrnarlausra er ráð sem vinnur að því að heyrnarlausir fái

sömu réttindi og tækifæri og aðrir íbúar Norðurlandanna.

Hvert er hlutverk Norðurlandaráðs heyrnarlausra?

Mikilvægustu verkefni Norðurlandaráðs heyrnarlausra eru eftirfarandi:

- að táknmál verði opinberlega viðurkennt sem móðurmál heyrnarlausra
- að skiptast á upplýsingum um þróun og breytingum á högum heyrnarlausra og stöðu þeirra í aðildarlöndunum
- að skipuleggja ráðstefnur þar sem hægt er að deila reynslu af táknmáli, menntun og félagslegum vandamálum
- að bregðast við sameiginlegum áhyggjuefnum.

Fjölmörg mikilvæg málefni eru tekin til umfjöllunar á fundi Norðurlandaráðs. Á undanförunum árum hafa verkefni Norðurlandaráðsins (DNR) orðið sífellt alþjóðlegri. Á fundinum safnast saman mikil kunnáttu um hagi heyrnarlausra og réttindapólitík þeirra sem hefur áhrif á heyrnarlausu allan heim. Á síðustu árum hefur aðstoð við heyrnarlausu í

þróunarríkjunum aukist til muna. Flest aðildarríkin sjá um ýmis verkefni í öðrum heimshlutum eins og Afríku og Suður-Ameríku sem stuðla að því að stofna og styrkja samtök heyrnarlausra þar í landi. Búðir fyrir ellilífeyrisþega og aðrir atburðir eru einnig skipulagðir af Norðurlandaráði heyrnarlausra.

Skipulagning

Hver aðildarþjóð fer með formennsku í Norðurlandaráði heyrnarlausra í fjögur ár í senn. Núna eru Svíar með formennsku til 2010 og er Lars Åke Wikström formaður þess. Þjóðin sem fer með formennsku tilnefnir formann og ritara samtakanna og sér um að senda fundargerðir og mikilvæg skjöl eftir fundi ráðsins auk þess að sjá um að opinber bréf séu send til stofnana og annarra sem samtökin hafa ákveðið að hafa samband við.

DNR verður 100 ára á þessu ári og af því tilefni verður afmælisins minnst á Heimspingi heyrnarlausra í Madrid í júlí og verða hátíðarhöld haldin í Kaupmannahöfn í október 2007 og verður afmælisins minnst með ýmsu móti.

Í kappi við tímann á alþjóðlegu leiklistarhátíðinni

Eftir Elnu G. Björnsdóttur

Draumar 2006 var fyrsta alþjóðlega leiklistarhátíðin sem Draumasmíðjan hélt í tengslum við Norrænu menningarhátíð heyrnarlausra á Akureyri.

Á hátíðina komu nokkur virtustu „Döff“-leikhús heims frá Ástralíu, Bandaríkjunum, Norðurlöndunum, Evrópu og Asíu. Hér var um að ræða atvinnuleikhús heyrnarlausra s.s. Tyst Theater frá Svíþjóð, Handtheater frá Hollandi, Mo Theatre frá Bandaríkjunum, Ramesh Meyyappan frá Singapore, Rob Roy frá Ástralíu og IVT frá Frakklandi. Leiksýningarnar voru á hverjum degi enda afar fjölbreyttar, gamanleikrit, barnaleikrit, dansleikhús, drama og uppistand, svo allir gátu fundið eitthvað við sitt hæfi. Auk þess sem Draumasmíðjan var sjálf með sýningu á leikritinu „Viðtalið“ á hátíðinni. Sýnd voru sex stór leikverk í Rýminu (Leikfélagi Akureyrar) auk þess sem frægur döff uppistandari

Rob Roy kom frá Ástralíu og var með skemmtiatriði á döff barnum tvö kvöld.

Elna Guðbjörg Björnsdóttir ein af skipuleggjendum leiklistarhátíðarinnar leyfði okkur að skyggjast bakvið tjöldin og segir okkur hvernig var að vinna við leiklistarhátíðina og stressið í kringum hana.

Fyrsta sýningin hátíðarinnar var „Viðtalið“ sem var sýnt á mánuðeginum. Daginn sem sýningin var undirbúin voru allir á harðahlaupum því allir sem komu að hátíðinni voru sjálfir að leika og vinna við sýninguna líka, þannig að leikararnir hlupu á milli staða að taka á móti erlendu gestunum, koma þeim fyrir á hótelinu, ná í dót upp á flugvöll og halda opnunarræðu á Menningarhátíðinni sjálfri og túlka. Einhvern veginn tókst að koma ljósabúnaði og sviðsmynd upp og hafa sig klára á sýningu. Stuðið byrjaði sem sagt strax fyrsta daginn, og gaf mynd af því hvað koma skyldi.

Daginn eftir tóku Svíar við og þá vildi ekki betur til en að ljósaborðið sprakk og engin leið var að hafa ljós á sviðinu. Sent var eftir öðru ljósaborði upp í stóra leikhúsið og það sprakk svo líka, svo uppúr hádegi voru allir orðnir mjög svartsýnir á að hægt væri að halda sýningu. Haft var samband við Exton tækniléiguna í Reykjavík sem brást vel við og sendi með hraðpósti í flugi heilt ljósaborð sem lenti svo á Akureyri klukkan 18:00 og þá var farið að stilla ljósin. Dagurinn hafði ekki farið til spillis því sænska teymið hélt áfram að undirbúa sýninguna eins og ekkert hefði í skorist og kom ljósum og annarri sviðsmynd fyrir þrátt fyrir þessa uppakomu.

Á miðvikudeginum tóku Frakkar við sviðinu og fram eftir degi gekk allt eins og í sögu og ekkert vandamál var sýnilegt fyrir en um 5 leytið en þá var sem einhver flækja væri í ljósaleiðslunum í loftinu og ákveðin

Ljós virkuðu ekki og við tók hamagangur og hlaup upp og niður stiga hjá tæknimanninum okkar við að losa flækjuna og redda rafmagni í snúrur sem fundust ekki milli flæknanna. Auk þess sem sérstakan kapal þurfti sem ekki var til í leikhúsinu og senda þurfti eftir því norður með hraðpósti í flugi sem kom kl 18:00. Þessi sýning var sú vinsælasta á hátíðinni og var löngu uppselt á hana en fólk hélt áfram að streyma inn í leikhúsið löngu eftir að fullt var orðið og rétt áður en sýning átti að hefjast var stór hópur sem grátbað um að fá að sjá sýninguna svo úr varð að franski leikhópurinn gaf grænt ljós á að fjölga stólum í salnum og allir komust inn að horfa.

Fimmtudagurinn virtist ætla að verða matröð, en Ramesh tók við sviðinu og var einn án allra tæknimanna svo að úr varð að öll tæknivinna og ljósavinna lenti á tæknimanninum okkar sem var sveittur án hvíldar streðandi allan daginn við að setja upp ljós, læra leikritið hans Rameshar utan að til að geta ljósa- og hljóðstýrt sýningunni. Um kvöldið sá hann alfarið um allt tengt sviðsmyndinni og ljósaþúnaðinum, hann tók engar pásur yfir daginn, borðaði hvorki né drakk heldur vann sleitulaust að því að klára allt svo sýning gæti orðið á réttum tíma. Hálf tíma fyrir sýninguna var hann enn á fullu að hlaupa upp og niður og redda einu og öðru. Tæknimaðurinn okkar íslenski stóð sig frábærlega og hafði Ramesh orð á því að hann hefði aldrei fengið svona frábæra þjónustu þegar hann hefur farið erlendis með sýningar. Auk þess vantaði Ramesh ýmsa smámuni fyrir sýninguna sína, leitað var um alla Akureyri að kirsuberjum sem hvergi voru til og fuglafjöðrum en bannað var að flytja þetta með sér á milli landa

eins og gefur að skilja vegna fuglaflensunnar. Föndurbúð í Reykjavík sendi okkur fjaðrirnar norður og við redduðum annarri útgáfu af kirsuberjunum, Ramesh notaði vínber á sýningunni.

Föstudagurinn var rólegur hollenski hópurinn var með fullt teymi sem sá um ljós og sviðsmynd og allt gekk vel, bæði uppsetning og ljósamál, eina vandamálið sem poppaði upp þann daginn var hversu fámenn sýningin var, margir af menningarhátíðinni höfðu farið í dagsferð fyrr um daginn og sýningin því frekar fámenn.

Laugardaginn, síðasta sýningardaginn, tóku Ameríkanarnir við sviðinu og þau þurftu að vinna mjög hratt vegna þess að þann daginn var sýningartíminn 5 klukkutímum fyrr en vanalega og vandamálin ætluðu aldrei að leysast. Tæknimaðurinn okkar varð bæði ljósaþúnaður og tæknimaður þann daginn en honum veittist sá sjaldgæfi heiður að fá að hanna ljósin fyrir sýninguna því þau höfðu ekki hannað nein sjálf og voru ekki með ákveðnar hugmyndir um ljósin. Taka má fram að þetta var frumsýning á verkinu þeirra, og því var ekki allt tilbúið hjá þeim. Myndvarpinn sem þau notuðu baksviðs skemmdist og við leituðum að myndvarpa um alla Akureyri í 3 klukkustundir þar til við fundum einn sem virkaði.

Ýmislegt fór úr skorðum þessa viku en alltaf náðist að redda hlutunum fyrir horn og sýningarnar gengu allar áfallalaust fyrir sig þrátt fyrir hin ýmsu vandamál sem skutu upp kollinum en staðreyndin er sú að leikhús er ekki leikhús nema því fylgi stór dramatísk vandamál og kapphlaup við tímann.

EFTIRTALIN FYRIRTÆKI STYRKJA FÉLAG HEYRNARLAUSRA

Reykjavík

Útfarabjónusta Rúnars Geirmundssonar,
Fjarðarási 25
Útflutningsráð Íslands, Borgartúni 35
V.R, Kringlunni 7
Vagnasmiðjan - Húsvagnar ehf, Eldshöfða 21
Valhúsgögn ehf, Ármúla 8
Varahlutaverslunin Kistufell ehf, Brautarholti 16
VBS fjárfestingabanki hf, Suðurlandsbraut 18
Veltubær, Skippholti 33
Verðbréfaskráning Íslands hf, Laugavegi 182
Verkfræðistofan VIK ehf,
Laugavegi 164, 2 hæð hægri
Verlanir Nóatúns
Verzlunin Friða frænka, Vesturgötu 3
Verzlunin Stórar Stelpur, Hverfisgötu 105
Vesturborg ehf, Ásvallagötu 19
Vélaver hf, Krókhálsi 16
Við og Við sf, Gylfafiöt 3
Vilberg kranaleiga ehf, Fannafold 139
Vilhjálmsson sf, Sundaborg 1
Vinnuálastofnun, Hafnarhúsinu
Tryggvagötu 17
VT þjónustan, Esjurgund 18
Þingvallaleið ehf, Skógarhlíð 10
Þórir J Einarsson ehf, Skaftahlíð 38
Þórtak ehf, Brúnastöðum 73
Þrif og sláttur ehf, Gvendargeisla 17
Þrif og þvottur ehf, Reykjavíkurvegi 48
Þumalína búðin þín, Skólavörðustíg 41
Þýðingabjónusta Boga Arnars, Engjasei 43
Ögurvík hf, Týsgötu 1
Örninn ehf, Skeifunni 11

Seltjarnarnes

Elvar Ingason ehf, Unnarbraut 12
Falleg gólf ehf, Nesbala 25
Prentsmiðjan Nes ehf, Hrófsskálavör 14
Seltjarnarneskaupstaður, Austurströnd 2
Seltjarnarneskirkja, Kirkjubraut 2
Tannlæknastofa Ragnars Ó Steinarnssonar ehf, Eiðistorgi 15

Kópavogur

ALARK arkitektar ehf, Dalvegi 18
Bifreiðaverkstæði Friðriks Ólafssonar ehf,
Smíðjuvegi 22
Bílvogur ehf, Auðbrekku 17
Borgargarðar ehf - skruðgarðabjónusta,
Vesturvör 24
Bókasafn Kópavogs, Hamraborg 6a
DK Hugbúnaður ehf, Hlíðasmára 17
Glerskálinn ehf, Smíðjuvegi 42
Gæðaflutningar ehf,
Hvannahólma 12
Hilmar Bjarnason ehf, rafverktak, Daltúni 1
Hugsa sér ehf, Kópavogsbraut 10
Ingimundur Einarsson ehf málari,
Trönuhjalla 1
Íslandsspil sf, Smíðjuvegi 11a
KB Ráðgjöf, Hlíðasmára 17
Kópavogsbær, Fannborg 2
Krossinn, kristilegt félag, Hlíðasmára 5-7
Ljósvakinn ehf, Vesturvör 30b
Marás ehf, Akralind 2
Máning ehf, Dalvegi 18

EFTIRTALIN FYRIRTÆKI STYRKJA FÉLAG HEYRNARLAUSRA

Kópavogur

Point á Íslandi ehf, Hlíðasmára 10
Pottagaldrar mannækt í matargerð, Laufbrekku 18
Rafspenna ehf, Krossalind 2
Réttingaverkstæði Jóa ehf, Dalvegi 16a
Ræstingaþjónustan sf., Smiðjuvegi 62
Slot ehf, Dimmuhvarfi 21
Stálbær ehf, Smiðjuvegi 9a
Svansprent ehf, Auðbrekku 12
Söluturninn Smári, Dalsvegi 16c
Vaki fiskeldiskerfi hf, Akralind 4
Vatnsvirkjar ehf, almenn
pípuögn og þjónusta, Háulind 26
Vegurinn, Smiðjuvegi 5
Veitingaþjónusta Lárusar Loftssonar, Nýbýlavegi 32
Vetrarsól, Askalind 4
Vidd ehf, flisaverslun,
Bæjarlind 4
www.mannval.is

Garðabær

Artasan ehf, Kirkjulundi 17
Árvík hf, Garðatorgi 3
Eik ehf, Birkiáasi 21
Garðabær, Garðatorgi 7
Garðasókn, Kirkjuholi
Gluggar og garðhús ehf,
Smiðsbúð 10
H.Filipsson sf, Miðhrauni 22
Haraldur Böðvarsson og co ehf,
Birkihæð 1
Hurðaborg Crawford hurðir,
Sunnufliót 45
Latibær ehf, Miðhrauni 4
Loftorka Reykjavík hf, verktaki,
Miðhrauni 10
Raftækniþjónusta Trausta ehf,
Lyngási 14
Uppfylling ehf, Hofslundi 1
Verkhönnun - Tæknisalan ehf,
Kirkjulundi 13

Hafnarfjörður

Ás, fasteignasala ehf,
Fjarðargötu 17
Ásklif ehf, Eskivellir 7
Blátún ehf, Grandatröð 4
Borealis arkitektar ehf,
Strandgötu 26-28
Byggingafélagið Kambur ehf,
Hólshrauni 2
Dverghamrar ehf, Lækjarbergi 46
Eiríkur og Einar Valur hf,
Breiðvangi 4
Fiskverkunin Björg ehf,
Eyrartröð 18
Fínþúsning ehf, Rauðhelli 13
G.S. múrverk ehf, Hvassabergi 4
Gaflarar ehf Rafverktakar,
Lónsbraut 2
Gleraugnaverslunin Sjónarhóll
ehf, Reykjavíkurvegi 22
Heiðar Jónsson, járnsmiði,
Skútahrauni 9
HK. Blástur ehf, Helluhrauni 6
Hrafnistuheimilin
Kerfi ehf, Flatahrauni 5b
Kjartan Guðjónsson, tannlæknir,
Bæjarhrauni 2

Klæðning ehf, Reykjavíkurvegi 68
Lyng ehf, Strandgötu 43
Markús Jóhannsson hf,
Gjótuhrauni 6
Nes hf, Grundarfirði,
Fjarðargötu 13-15
Nýsir hf, Reykjavíkurvegi 74
Pappír hf, Kaplahrauni 13
Pústþjónusta BJB ehf,
Flatahrauni 7
Rafgeymasalan ehf, verkstæði,
Dalshrauni 17
Raftaki ehf, Efstuhlið 4
Spennubreytar, Trönuhrauni 5
Stafræna hugmyndasmiðjan ehf
- sími 554 2100, Bæjarhrauni 22
Stál - Orka ehf, Hvaleyrarbraut 37
Stálskip ehf, Trönuhrauni 6
Stepustál ehf, Drangahrauni 4
Suðurverk hf, Drangahrauni 7
Sýningaljós sf, Klettagötu 12
Tannlæknastofa Ágústs J
Gunnarssonar sf,
Reykjavíkurvegi 66
Tónlistarskóli Hafnarfjarðar,
Strandgötu 32
Trésmiðaverkstæði Jóns Rafns
ehf, Miðvangi 95
Útvík hf, Eyrartröð 7-9
VBS-verkfræðistofa ehf,
Bæjarhrauni 20
Viðhaldsvirkni ehf, Eyrartröð 3
www.gardyrkjan.is, Helluhrauni 4

Bessastaðahreppur

Ferskfiskur ehf, Bæjarhrauni 8
Útgerðarfélagið Berg ehf,
Túngötu 7

Reykjanesbær

B & B Guesthouse, Hringbraut 92
Biðskýlið Njarðvík ehf,
Hólagötu 20
Bílaeiga J & S, Bolafótur 9
Eignamiðlun Suðurnesja,
Hafnargötu 17
Fagtré ehf, Suðurgarði 5
Fasteignasalan Ásberg ehf,
Hafnargötu 27
Gæfusmiðurinn ehf, Heiðarvegi 6
Hitaveita Suðurnesja,
Brekkestig 36
Hjalti Guðmundsson ehf,
Iðavöllum 1
Lyfta ehf, Kirkjubraut 35
Málverk sf, Skólavegi 36
Nesprýði ehf, Vesturbraut 10-12
Nesraf ehf, Grófin 18a
Reykjanesbær, Tjarnargötu 12
SG bílar ehf, Bolafæti 1
Sjúkraþjálfun Suðurnesja,
Hafnargötu 15
Skipting ehf, Grófinni 19
Slakki ehf, Stekkjargötu 51
Sparisjóðurinn í Keflavík,
Tjarnargötu 12-14
Varmamót ehf, Framnesvegi 19
Verkalýðs- og sjómannafélag
Keflavíkur og nágrennis,
Hafnargötu 80
Verkfræðistofa Njarðvíkur,
Brekkestig 39

Verslunarmannafélag

Suðurnesja, Vatnarnesvegi 14
www.ork.is, Frístundar og
heilsárshús

Keflavíkurlflugvöllur

Suðurflug ehf, Keflavíkurlflugvelli

Grindavík

Grindin ehf, trésmiðja,
Hafnargötu 9a
Hjólbarðaverkstæði Grindavíkur,
Vikurbraut 17
Selháls ehf, Ásabraut 12
Smiðshöggjö ehf, Túngötu 16
Stakkavík ehf, Bakkalág 15b
Þorbjörn hf, Hafnargötu 12

Sandgerði

Gróðrarstöðin Glitbrá ehf
Sandgerði, Norðurtún 5
Kvenfélagið Hvöt
Nonni GK-129, Glaumbær
Sandgerðisbær, Miðnestorgi 3

Garður

Gunnar Hámundason ehf,
Vörum 2
Sveitarfélagið Garður, Melbraut 3
Von ehf, Skagabraut 42

Mosfellsbær

Byggingarfélagið Baula ehf,
Arkarholti 19
Garðyrkjastöðin Gróandi,
Grásteinum
Gylfi Guðjónsson, ökukennari,
sími 6960042, Tröllateig 20
Gæðakokkar ehf, Blikastöðum 2
Ísfugl ehf, Reykjavægi 36
Vélsmiðjan Orri ehf, Flugumýri 10

Akranes

Bifreiðastöð Þórðar Þ
Þórðarsonar, Dalbraut 6
Bjarg ehf, verslun, Stillholti 14
Byggðasafn Akraness, Görðum
Byr AK-120
Grunnskólinn, Espigrund 1
GT Tækni ehf, Grundartanga
Hárhús Kötlu ehf, Stillholti 14
Runólfur Hallfreðsson ehf,
Krókatúni 9
Sementsverksmiðjan hf,
Mánabraut 20
Sjóngleríð ehf, Skólabraut 25
Sjúkraþjálfun Georgs
Janussonar, Kirkjubraut 28
Smurstöð Akraness sf,
Smiðjuvöllum 2
Stafna á milli ehf, Kirkjubraut 56
Straumnes ehf, rafverktakar,
Krókatúni 22-24
Vélaleiga Halldórs Sigurðssonar
ehf, Smiðjuvöllum 10
Viðskiptaþjónusta Akraness ehf,
Stillholti 23
Vignir G. Jónsson hf,
Smiðjuvöllum 4

Borgarnes

Borgarbyggð, Borgarbraut 14
Borgarverk hf, vinnuvélar,

Sólbakka 17-19
Dvalarheimili aldraðra
Borgarnesi, Borgarbraut 65
Efnalaugin Múlakot,
Borgarbraut 49
Loftorka Borgarnesi ehf,
Engjaási 1
Skorradalshreppur, Grund
Sparisjóður Mýrasýslu,
Digranesgötu 2
Vatnsverk-Guðjón og Árni ehf,
Egilsstötu 17
Vegamót, þjónustumiðstöð,
Vegamótum
Vélaverkstæði Kristjáns ehf,
Brákarbraut 20
Þjónustumiðstöðin Húsafelli ehf,
Húsafelli 3

Stykkishólmur

Hótel Stykkishólmur
Sæfell ehf, Hafnargötu 9
Sæferðir ehf, Smiðjustíg 3
Þ.B.Borg - steypustöð ehf,
Silfurgötu 36

Grundarfjörður

Höskuldur Reynir ehf,
Borgarbraut 2
Kvenfélagið Gleym-mér-ei,
Sæbóli 3

Ólafsvík

TS Vélaleiga, Stekkjarholti 11

Hellissandur

Hraðfrystihús Hellissands hf,
Hafnarbakka 1
Nónvarða ehf, Bárðarási 6
Sjávaríðjan Rífi hf, Hafnargötu 8
Þorgeir Árnason ehf, Háarífi 27

Ísafjörður

Bæjar- og héraðsbókasafnið,
Eyratúni
Félag opinberra starfsmanna á
Vestfjörðum, Hafnarstræti 6
Gámaþjónusta Vestfjarða ehf,
Góuholti 14
Hjólbarðaverkstæði Ísafjarðar,
Sindragötu 14
Ísafjarðarbær, Hafnarstræti 1
Lögsýn ehf, Aðalstræti 24
Myndás, ljósmyndastofa,
Aðalstræti 33
Tækniþjónusta Vestfjarða ehf,
Aðalstræti 26
Vestri ehf, Suðurgötu 12
Þróstur Marselliússon ehf,
Hnífsdalsvegi 27

Bolungarvík

Jakob Valgeir ehf, Grundarstíg 5
Sigurgeir G. Jóhannsson ehf,
Disarlandi 14
Verkalýðs- og sjómannafélag
Bolungarvíkur, Hafnargötu 37

Súðavík

Súðavíkurhreppur,
Grundarstræti 3

Viðtal við Vilhjálmbur B. Vilhjálmsson og Guðrúnu Árnadóttur: Heyrnarlausir eru sjálfstæðari en áður

Viðtalið tók Kristinn Jón Bjarnason

Vilhjálmbur B. Vilhjálmsson er tæplega 75 ára og hefur starfað mikið með heyrnarlausum í áratugi og er heiðursfélagi síðan 1987. Öll fjölskyldan hefur unnið á vettvangi heyrnarlosa og því þótti okkur forvitnilegt að eiga viðtal við Vilhjálmbur.

Vilhjálmbur starfaði hjá Pósti og síma 1947 til 1974. Hann var leiðbeinandi á Dale Carnegie námskeiðum á vegum Stjórnunarskólans 1973-1980, framkvæmdastjóri við eigin atvinnurekstur 1974-1977, stundaði sölustörf í Danmörku 1977-1979. Vilhjálmbur starfaði hjá á skrifstofu Félags heyrnarlosa 1980-1986 og var framkvæmdastjóri Íslenskrar getspár frá 1986 til 1999. Vilhjálmbur var í stjórn Öryrkjabandalags Íslands fyrir hönd Félags heyrnarlosa frá 1981 til 1986 (þar af formaður þess 1983-1986). Guðrún kona Vilhjálms vann hjá Félagi heyrnarlosa í hlutastarfi í nokkra mánuði eftir Vilhjálmbur hætti störfum þar.

Þau hjónin Vilhjálmbur og Guðrún Árnadóttir eignuðust fjögur börn, tvo

syni, Vilhjálmbur G. (sem er kallaður Villi) og Hauk, sem báðir eru heyrnarlausir og tvær dætur Jóhönnu og Unni, sem báðar hafa heyrn.

Áhugi á málefnum heyrnarlosa vaknaði

Vilhjálmbur segir að málefni heyrnarlosa hafði ekki verið mikið í hugum þeirra fyrr en Villi fæddist 23. júní 1955 eða öllu heldur 4 mánuðum síðar þegar sá grunur læddist að þeim að eitthvað væri athugavert við heyrn hans. „Á þessum tíma virtist erfitt að fá greiningu og tók það nokkra mánuði að fá staðfest að Villi væri heyrnarlaus og ekkert hægt að gera eins og læknirinn sagði.“ Þau hjónin voru svo ósátt við þennan afdráttarlaus úrskurð að þau ákváðu að kanna hvort þau fengju sömu niðurstöðu í Danmörku en þar átti Guðrún tvær systur sem voru tilbúnar til að greiða götu þeirra eftir bestu getu. Guðrún dvaldi í Danmörku með sonurinn var eins og hálfis árs. „Þar gekk hann undir ýmis konar

rannsóknir var niðurstaðan sú að við skyldum eignast fleiri börn til þess að hann nyti þess að eiga systkini til að leika sér við og ekkert benti til að heyrnarleysi myndi koma fram í þeim. Jafnframt fengum við ýmsar ábendingar um hvernig við ættum að bregðast við þannig að Vilhjálmbur fengi sem bestan þroska.“ segir Vilhjálmbur og Guðrún. Við 4ra ára aldur fór Villi í Heyrnleysingjaskólann en skólavist heyrnarlosa hófst við 4ra ára aldur og öll börn voru í heimavist. Nema Villi fékk að vera heima allar nætur og aldrei kom fram að þetta væri vandamál að neinu leyti. „Þegar Haukur fæddist átta árum síðar vorum við betur meðvituð um hvernig heyrnarleysið lýsti sér og sennilega hefur svipaður tími liðið, en við vorum viss um greininguna og þurftum ekki að ganga á milli lækna eins og gerðist með Villa. Við höfðum mest samskipti við Brand Jónsson skólalækn og var hann afar áhugasamur í sínum störfum og var hann hvatamaður þess að heyrnarlausir fengu leyfi til að taka bílpróf árið 1964 og var það mikil

framfaraspor til betra lífs þeim til handa.”

Hugmynd að stofnun foreldrafélags

Hvernig varð það til að foreldrafélagið var stofnað? Vilhjálmur segir að á þessum fyrstu árum Villa í Heyrnleysingjaskólanum lærðu þau smám saman hvernig staða heyrnarusra var í þjóðfélaginu, án þess að gera nokkuð annað en að ræða málin og reyna að átta sig á hvað væri hægt að gera. Vilhjálmur segir að aðstandendum, kennurum, nemendum og eldri heyrnarusum var boðið til samverustunda í Heyrnleysingjaskólanum tvisvar á ári og þessar stundir voru ávallt ánægjulegar og fróðlegar þar sem kynni manna þróuðust.

„Sú hugmynd hafði vaknað að stofnun foreldrafélags gæti orðið til góðs og ég hafði rætt þetta lítillega við Brand skólastjóra.” Svo var það í upphafi skólaárs 1966 að Örn Jónsson kennari við Heyrnleysingjaskólann sagði að kannski væri tímabært að stofna foreldrafélag og þar sem Vilhjálmur B. vissi allt um málið þá fékk hann það hlutverk að vera í forsvari fyrir foreldrafélagið. Einhvern veginn þróaðist þessi stund í að Foreldra- og styrktarfélag heyrnarusra var stofnað og var Vilhjálmur formaður þess fyrstu 3 árin. Það var félaginu til happs að tveir kennarar, Hallgrímur Sæmundsson og Hákon Tryggvason voru með í stjórn, menn sem gátu rætt kennslufræðileg atriði af reynslu og þekkingu. Hann telur að félagið hafi sannað sitt ágæti í gegnum tíðina og á fyrstu árum þess var byggður nýr Heyrnleysingjaskóli en félagið lagðist á sveif með skólastjóra og kennurum um að svo yrði gert þegar ljóst var að nemenda-fjöldi myndi tvöfaldast á einu ári, enda engin von til að einn skóli á þeim tíma gæti tvöfaldað fjölda nemenda án sérstakra aðgerða. Húsakynni Heyrnleysingja-skólans voru lítil og engan vegin heppileg fyrir skólustarfsemi. Þegar ákveðið var að byggja nýjan skóla í Öskjuhlíð varð mikil breyting hvað húsakynni varðaði og vonandi hafa aðstæður allar orðið til bóta miðað við það sem áður var. Vilhjálmur var í stjórn foreldrafélagsins til ársins 1984.

Upphafið að aðild Íslands að Norðurlandaráði heyrnarusra

Hvert var upphaf að aðild Íslands að Norðurlandaráði heyrnarusra? Vilhjálmur var fulltrúi Íslands í ráðinu

frá 1974 – 1986. Vilhjálmur segir að til Íslands kom finnskur verkfræðingur Runo Savisaari vegna starfa sinna og leitaði hann Vilhjálmi uppi. Runo var í Norðurlandaráði heyrnarusra sem fulltrúi Finnlands ásamt Liisu Kaupineen. Hann hvatti okkur að taka þátt í þessu samstarfi. Bróðir hans Eino Savisaari var prestur heyrnarusra og flutti sínar messur á táknmáli en þeir áttu heyrnarusra foreldra og unnu báðir að málefnum heyrnarusra í Finnlandi. Vilhjálmur rifjar upp að árið 1974 var fundur í DNR haldinn á Íslandi m. a. til að vekja athygli á starfi ráðsins og var algjör samstaða Íslendinga að eiga aðild að DNR sem gerðist ári seinna. Við lærðum fyrst og fremst hvað var að gerast hjá norrænum félögum okkar og við tókum þátt í að halda sameiginlega fundi og ráðstefnur svo sem mót fyrir eldri borgara, æskulýðsmót og norræna menningarhátíð. „Mér fannst stundum að við værum að vakna til lífsins með þátttöku í þessu starfi. Með veru okkar í DNR vorum við að taka þátt í alþjóðlegu starfi. Fyrsta verkefnið eftir inngöngu í DNR á norrænum vettvangi var norrænt æskulýðsmót, haldið í Reykholti árið 1976. Til að annast undirbúningsvinnu, sem tók um eitt ár, var kosin nefnd og var ég í henni ásamt því að Villi sonur minn var mótstjóri þess. Þá voru tveir frá foreldrafélaginu og tveir frá Félagi heyrnarusra í undirbúningsnefndinni. Menntamálaráðherra,

Vilhjálmur Hjálmarsson, setti mótið og tókst mótið mjög vel.”

Starf félagsins eftir

Getur þú aðeins sagt frá því þegar þú varst í framkvæmdanefnd heyrnarusra? „Heyrnarusir höfðu sjálfir reynt að koma á skipulagðri félagsstarfsemi með misjöfnum árangri en í júní 1974 var Hervör Guðjónsdóttir kosin formaður Félags heyrnarusra. Hún var formaður til 1983 að einu ári undanskildu en með formennsku Hervarar hefur starfsemi heyrnarusra þróast með margvíslegum hætti. Framkvæmdanefnd var samstarfsnefnd Félags heyrnarusra og Foreldrafélagsins. Verkefni hennar var m.a. að vinna að öflun fjár sem verja skyldi m.a. til aukinna samskipta við Norðurlöndin, námskeiðahalds, útgáfu táknmáls-orðabókar 1976 og fleiri verkefna. Fjáröflun var byggð á sölu happdrættis sem gekk mjög vel og segja má að þetta samstarf félaganna hafi orðið farsælt í alla staði. Mikil starfsemi fylgdi komu Hervarar í stjórnina sem varð til þess að heyrnarusir fengu verðskuldaða athygli sem eflaði hag þeirra á margan hátt. Félagið eignaðist húsnæði, hóf útgáfu tímarits, gerðist aðili að Norðurlandaráði heyrnarusra og tók þátt í norrænum fundum og stóð fyrir norrænu æskulýðsmóti svo og norræni menningarhátíð. Allt þetta gerðist á meðan Hervör var formaður og varð það Félagi heyrnarusra mikil lyftistöng. Tilkoma Séra Miaykó Þórðarson í stöðu prest heyrnarusra

var mikið framfaraspor og sjálfsgagt mannréttindamál. Hún hefur lagt sig fram af alúð og hefur starf hennar aukið skilning á málefnum heyrnarlausra.”

Táknmál hefst til virðingar

Táknmál heyrnarlausra hófst til virðingar með tilkomu táknmálkórsins og allar athafnir í kirkjunni hafa alltaf farið fram á táknmáli. Fréttir á táknmáli hófust laugar-daginn 1. nóvember 1980 svo táknmálið hafði hlotið mikla viðurkenningu á þessum árum. Jóhanna, dóttir Vilhjálms og Guðrúnar, vann sem aðstoðarmaður táknmálfréttapula fyrstu árin. Vilhjálmur og Guðrún segja að þau lærðu grunnatriðin í táknmáli og bændingum og þannig gátu þau túlkað fyrir Villa son þeirra þegar hann gerðist varaborgarfulltrúi 1982-1986. Í fyrstu túlkaði Vilhjálmur en síðar tók Guðrún við. Þannig gat Villi fylgst með umræðum á borgarstjórnarfundum en á þessum tíma var enginn táknmálstúlkur til.

Forseti Íslands talar á táknmáli á norrænu menningarhátíðinni

Vilhjálmur var einn af þeim sem sáu um undirbúning fyrir norrænu menningarhátíðina sem fram fór í Reykjavík árið 1986. Vilhjálmur segir að hátíðin var stórt og mikið verkefni en honum sé minnisstæð opunarhátíðin sem fór fram í Þjóðleikhúsinu. Frú Vigdís Finnbogadóttir forseti Íslands heiðraði heyrnarlausra með nærveru sinni og við

lokaorðin í ávarpi sínum notaði hún táknmálið við mikinn fögnuð viðstaddra. Þar var flutt mikil og vönduð dagskrá m.a. söng Elín Ósk Óskarsdóttir óperusöngkona og táknaði innihald textans afar fallega. Til að vera ekki eftirbátar hinna þjóðanna var stofnað til hraðnáms í táknmálstúlkun og var það eðlilegt framhald þeirrar þróunar sem þá var í gangi. Fjórir fyrstu táknmálstúlkur urðu því til, Valgerður Stefánsdóttir, Þórey Torfadóttir, Sumarlín Ólafsdóttir og Unnur Vilhjálmsdóttir, dóttir Vilhjálms og Guðrúnar. Vilhjálmur segir að Unnur hafi sagt ákveðið 13 ára gömul að hún ætli sér að verða táknmálstúlkur og var orð að sönnu þar sem hún túlkaði á menningarhátíðina 9 árum síðar.

Staða heyrnarlausra betri í dag

Getið þið sagt eitthvað að lokum varðandi stöðu heyrnarlausra í dag í samanburði sem áður var? „Við teljum að staða heyrnarlausra sé nú miklu betri en áður. Tæknivæðing nútímans hefur orðið heyrnarlausum sérstaklega hagstæð. Áður fyrr þurftum við oft að hringja fyrir heyrnarlausra og koma skilaboðum þeirra áfram en nú er ekki þörf þar sem allir heyrnarlausir eru með síma í vasanum og eiga tölvu að þeir eru miklu sjálfstæðari en áður. Ég á við síma og texta í sjónvarpi og internetið. Heyrnarlaus þingmaður er út af fyrir sig frábært á sama hátt var þegar Villi gerðist varafulltrúi í borgarstjórn. Viðhorf almennings til heyrnarlausra er jákvætt og ég tel með slíku áframhaldi verði heyrnarlausir á Íslandi í fremstu röð í heiminum. Við skulum ekki gleyma því að við hinir heyrandi vorum með í upphafi en ekki lengur, sem bendir til þess að sjálfstæði heyrnarlausra fer vaxandi.” Við viljum þakka Vilhjálmi og Guðrúnu fyrir gott spjall.

Persónuleg þjónusta

og yfir 40 ára reynsla

... við hugsum stórt

Skemmuvegj 4 / Kópavogi
Sími 540 1800 / litla@prent.is

Að keppa fyrir hönd Íslands í Evrópumeistaramóti í keilu í Sviss

Við, Ragna, Guðrún Magnúsdóttir og Anna Óladóttir, vorum valdar sem fulltrúar Íslands til að keppa á EM í keilu af Íþróttafélagi heyrnalausra. Mótið var haldið í Murten í Sviss í júní í fyrra. Miklar og stífar æfingar hófust og voru alveg á fullu fram til EM.

Ferðin gekk afskaplega vel, en við þurftum að fara til Kaupmannahafnar og svo til Zurich. Svo frá Zurich til Murten sem tók 2 tíma. Það var vel tekið á móti okkur úti. Við vorum mjög ánægðar með bílstjórana sem keyrðu okkur. Við bjuggum langt frá keiluhöllinni og öðrum keppendum sem bjuggu í miðbænum, en við vorum upp í sveit en um 10 mínútur tók að keyra á keppnisstað. Rússarnir voru á sama hóteli. Þetta hótél var áður kastali og frægt fólk hefur búið þar, en nú er búið að breyta honum í hótél sem er mjög fallegt og við féllum fyrir því.

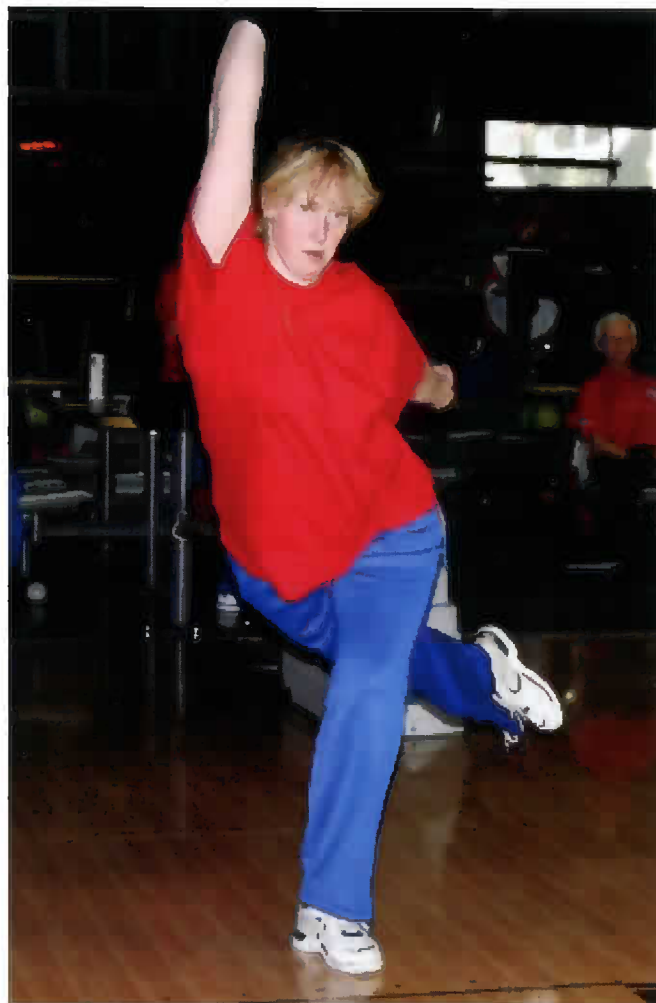
En daginn eftir ferðina frá Íslandi til Murten fórum við strax að keppa. Þar sem við vorum þreyttar eftir ferðina gekk Rögnu illa í mótinu. En Önnu gekk betur.

Þar sem við náðum ekki í úrslitum ákváðum við að fara til Bern sem er stærri borg og auðvitað kom konueðli okkar fram og við versluðum á fullu, það er mjög fallegt í Bern.

Á EM var góð aukning í keiluliðum og fleiri lönd bættust við sem er FRÁBÆRT, það voru Rússar, Búlgarar og Frakkar.

Þátttakendur í kvenna flokki voru 70 og Anna lenti í 27. sæti og Ragna lenti í 40. sæti.

Næsta Deaflympic verður í Tævan í september 2009 og næsta EM verður maí 2010 í Grikklandi.

Endilegar kikið á www.keila.is þar getið séð hver staða okkar er vetravertíðina 2006-2007.

Við viljum þakka stjórn Íþróttafélags heyrnalausra og Félagi heyrnalausra fyrir styrk og undirbúning fararinnar. Við hlökkum til næstu verkefna.

Vonum að karlar og fleiri konur komi og æfi hér á Íslandi og taki þátt í mótum. Svo að sá hópur vaxi sem keppir fyrir hönd ÍFH og Íslands á mótum hér og erlendis.

Ragna Guðrún og Anna Kristín

www.akureyri.is
Akureyri
ÖLL LÍFSINS GÆÐI

NÓI SÍRÍUS

ÖSSUR
Life Without Limitations

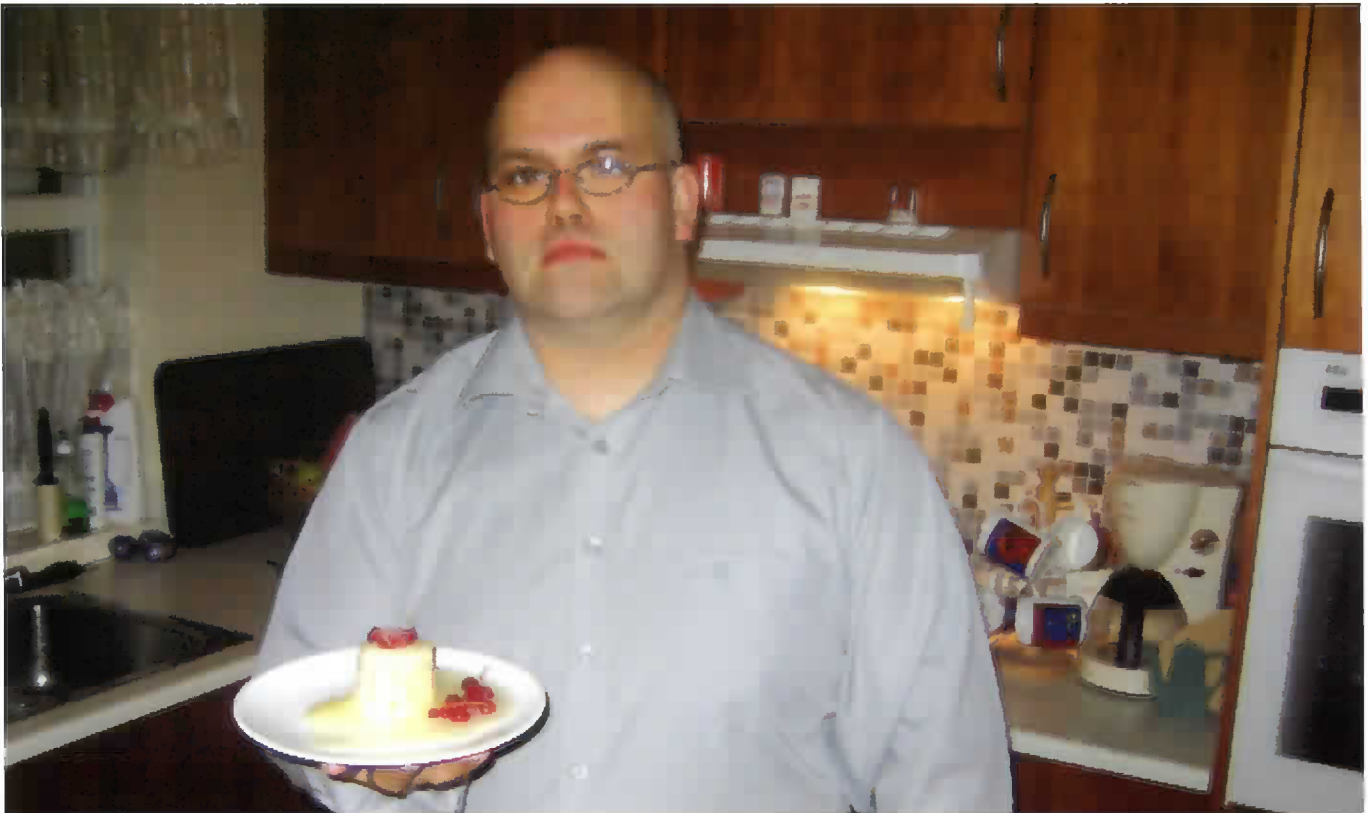
Iceland Travel
www.icelandtravel.is

FÉLAG IÐN- OG TÆKNIGREINA
Sími: 535 6000 - www.felag.is

borgarprýði
Akranesi

Gaman að elda

Viðtalið tók Kristinn Jón Bjarnason

Baldur Hauksson er mikill kokkur. Hann segir matargerð vera hálfgerð fjölskylduáhugamál en hann hefur haft áhuga á mat og matargerð síðan hann var unglingur. „Mamma mín er mjög skapandi í eldhúsinu og hefur verið alla sína búskapatíð. Ég hjálpaði mömmu oft í eldhúsinu og hún kenndi mér hvernig á að elda mat, eins og fiskmeti eða kjötmeti. Það má segja að ég hafi smitast af þessu áhugamáli. Ég byrjaði að elda heima á unglingsaldri og svo eldaði ég vitanlega eftir að ég fór að búa 18 ára. Yfirleitt elda ég fimm sinnum í viku.“ Uppáhaldsmatur Baldurs er íslenskt lambakjöt og honum finnst best að elda það, að sjálfsgöðu.

Baldur segist yfirleitt ekki fara eftir uppskriftum nema þegar hann baki kökur eða þess háttar, „ég les mikið af matreiðslubókum mér til skemmtunar og svo elda ég yfirleitt eftir minni úr bókum þannig að úr verður einhvers konar sambræðingur“ segir Baldur og hlær, „það klúðrast oft en það gerist sífellt sjaldnar, einhvern veginn lærist þetta smátt og smátt.“ Aðspurður hvað sé svona ánægjulegt við að elda segir Baldur að það sé hreinlega svo gott að borða, „það er betra að borða það sem ég hef eldað sjálfur, en ég fer mjög sjaldan eitthvað út að borða. Það er

skemmtilegt og afslappandi að elda auk þess sem það dreifir huganum. Mér finnst mjög skemmtilegt að bjóða vinum og fjölskyldu í mat og eiga skemmtilega kvöldstund með rauðvínsglas í hendi.“

Baldur segir hafa aldrei farið á matreiðslunámskeið fyrr en núna í vetur en hann hafi langað til að verða kokkur þegar hann var lítill en ekki hafi orðið af því. „Ég sá auglýsingu í Fréttablaðinu í janúar sl. um matreiðslunámskeið í kvöldskóla Kópavogs fyrir karlmenn og sló til og sé ekki eftir því. Á námskeiðinu voru nokkrir karlmenn á öllum aldri sem kunnu mismikið að elda, en áttu það allir sameiginlegt að hafa gaman af því að elda og læra eitthvað nýtt. Það var kona sem stjórnaði námskeiðinu og lagði hún mikla áherslu á hollar og einfaldar uppskriftir auk þess sem hún kenndi okkur undirstöðuþætti varðandi næringarinnihald matvæla. Ég var með frábæran táknaðstúlk sem kom námskeiðinu vel til skila auk þess sem hún lagði áherslu á að túlka það sem hinir karlmennirnir voru að spjalla sín á milli. Ég hef sjaldan skemmt mér eins mikið, því það var gaman að vera þátttakandi í þessu karlaspjalli og ansi margt sem var látið flakka.“

Baldur lætur fylgja með eina ljúffenga uppskrift.

Kjúklingasúpa

1 laukur, smátt saxaður
 ½ þurrulaukur, skorinn langsum,
 hreinsaður að innan og skorinn smátt
 2 kjúklingabringur, skornar í þunnar
 sneiðar
 1 lítra vatn
 1 msk kjúklingakrafur
 1 tsk timian
 ½ tsk karry
 1 rauð paprika, söxuð smátt
 1 stöngull brokkoli, saxaður smátt
 2 hvítlausrif, söxuð smátt
 2 dl matreiðslurjómi
 2 msk rjómaostur
 pipar og salt eftir smekk
 herbamare, grænn, salt með þurrkuðum
 kryddjurtum (fæst í heilsuhúsinu)

Léttsteikið lauk og þurrulauk upp úr oliu við vægan hita þar til laukurinn er mjúkur. Bætið kjúkling saman við ásamt vatni, tilheyrandi kryddum og grænmeti. Sjóðið súpuna í 10 mínútur, bætið þá rjóma, rjómaosti og speltbollum saman við og sjóðið áfram í 5-7 mínútur.

Verði ykkur að góðu.

EFTIRTALIN FYRIRTÆKI STYRKJA FÉLAG HEYRNARLAUSRA

Flateyri

Sytra ehf, Ólafstúni 2

Patreksfjörður

Flakkarinn ehf, Brjánslæk
Nanna ehf, v/Höfnina
Sölutuminn Albína, Aðalstræti 89

Tálknafjörður

Eik hf, trésmiðja, Strandgötu 37
Tálknafjarðarheppur, Miðtúni 1

Pingeyri

Brautin sf, Vallargöru 8

Staður

Bæjarheppur, Bæ II
Staðarskáli ehf, Stað Hnútafirði
Verkalýðsfélag Hnútafirðinga,
Borðeyri

Hólmavík

Kaupfélag Steingrímsfjarðar,
Höfðagötu 3

Kjörvogur

Hótel Djúpvík ehf, Árneshreppi

Hvammstangi

Egill Gunnlaugsson, dýralæknir,
Hvammstangabraut 26
Heilbrigðisstofnunin
Hvammstanga, Spítalastíg 1
Skjanni ehf, Hafnarbraut 3
Stýrihöpur um forvarnir
Húnaþing vestra, Klapparstíg 4

Blönduós

Heiðar Kr. ehf, Holtabraut 14
Holtsmúli vélainnflutningur,
Auðkúlu 1
Vélsmiðja Alla ehf, Efstabraut 2

Skagaströnd

Kvenfélagið Hekla
Rafmagnsverkstæðið Neistinn
ehf, Strandgötu 32

Sauðárkrókur

Bókhaldsþjónusta KOM ehf,
Viðihlíð 10
Heilbrigðiseftirlit Norðurlands
vestra, Sæmundargötu 1
Kaufélag Skagfirðinga, Ártorgi 1
Sveitarfélagið Skagafjörður,
Faxatorgi 1
Viðimelsbræður ehf,
Hólmagrund 6

Varmahlíð

Akraheppur Skagafirði
Lambeyri ehf, Lambeyri

Siglufjörður

Berg hf, byggingafélag,
Norðurgötu 16
Fjallabyggð, Gránugötu 24
Heilbrigðisstofnunin Siglufirði,
Hvanneyrarbraut 37-39
Jóhannes Egilsson, Lækjargata 13
Siglufjarðarkirkja

Akureyri

Akureyrarkirkja, Eyrarlandsvegi
Ásbyrgi - Flóra ehf, Frostagötu 2a
Baugsbót sf, bifreiðaverkstæði,
Frostagötu 1b
Blikkrás ehf, Óseyri 16
Félag málmíðnaðarmanna
Akureyri, Skipagötu 14
Félagsbúið Hallgilsstöðum,
Hallgilsstöðum
Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri,
Eyrarlandsvegi
Gistiheimilið Lónsá, Lónsá,
Hörgárbyggð
Gróðrarstöðin Réttarhóll,
Svalbarðseyri
Hársnyrtistofan Samson,
Sunnuhlíð 12
Hlíð hf, Kotárgerði 30
Höldur - Bílaleiga Akureyrar,
Tryggvabraut 12
Ísgát ehf, Lónsbakka
Kjarnafæði hf, Fjölningstötu 2b
Lögmanshlíð lögræðipj ehf,
Glerárgötu 36
Málningarmiðstöðin, Hólabraut 18
Passion ehf, Hafnarstræti 88
Rafmenn ehf, Fjölningstötu 2b
SJBald ehf, Grýtubakka 1
Sjómannaþlaðið Víkingur,
Byggðarvegur 101 b
Tannlæknastofa Árna Páls
Halldórssonar, Mýrarvegi
Tólvis sf, Kaupangi við Mýrarveg
Verkfræðistofan Raftákn ehf,
Glerárgötu 34
Verkval ehf, Miðhúsavegi 4
Vélaleiga Halldórs G Baldursson
ehf, Freyjunesi 6
Virgni ehf, Lyngholti 28
Ósp sf, trésmiðja, Furulundi 15f

Dalvík

BHS, bíla- og vélaverkstæði,
Fossbrún 2
Blómabúð María Snorradóttir,
Hafnarbraut 7
Daltré ehf, Sunnubraut 12
Katla ehf, byggingafélag,
Melbrún 2
S.Ó.skálinn ehf, Hafnarbraut 24
Tannlæknastofan á Dalvík,
Hólavegi 6
Tréverk ehf, Grundargötu 8-10

Húsavík

Bílaleiga Húsavíkur ehf,
Garðarsbraut 66
Fatahreinsun Húsavíkur sf,
Túngötu 1
Lindi ehf, Ketilsbraut 13
Uggi sf, fiskverkun, Höfðabakka 23

Laugar

Norðurpóll ehf, Laugabrekku
Reykjadal

Mývatn

Kvenfélag Mývatnssveitar

Kópasker

Kvenfélag Öxfirðinga, Viðilundi

Raufarhöfn

Véla & trésmiðja SRS ehf,
Aðalbraut 16
Önundur ehf, Aðalbraut 41a

Vopnafjörður

Vopnafjarðarheppur,
Hamrahlíð 15

Egilsstaðir

Dagskráin Austurlandi,
Miðvangi 1
Malarvinnslan hf,
steinefnaiðnaður, Miðási 11
Miðás hf (Brúnás innréttingar),
Miðási 9
Verkfræðistofa Austurlands ehf,
Kaupvangi 5
Verslunarmannafélag
Austurlands, Miðvangi 2-4

Seyðisfjörður

Seyðisfjarðarkaupstaður,
Hafnargata 44

Borgarfjörður

Fiskverkun Kalla Sveins ehf,
Vörðubrún

Reyðarfjörður

Heilbrigðisstofnun Austurlands,
Austurvegi 20
Hólmar, húsgagnaverslun ehf,
Austurvegi 29
Skólaskrifstofa Austurlands,
Búðareyri 4

Eskifjörður

Eskja hf, Strandgötu 39

Neskaupstaður

AFL - Starfsgreinafélag
Austurlands, Miðvangi 2-4
Nestak ehf, byggingaverktaki,
Nesbakka 2
Rafgeisli Tómas R Zoéga ehf,
Hafnarbraut 10

Fáskrúðsfjörður

Loðnuvinnslan hf, Skólavegi 59

Breiðdalsvík

Héraðsdýralæknir
Austurlandsumdæmis syðra,
Ásvegi 31

Höfn í Hornafirði

Bókhaldsstofan ehf,
Krosseyjarvegi 17
Jökulsárlón ehf, Kirkjubraut 7
Skinney - Þinganes hf, Krossey
Þratarhóll ehf, Kirkjubraut 10

Selfoss

Árvirkinn ehf, Eyravegi 32
Bisk-verk ehf, Bjarkarbraut 3,
Reykhoit
Bílverk BÁ ehf, Gagnheiði 3
Búnaðarfélag Grafningshrepps,
Villingavatni
Bústaðasmíðjan ehf, Syðri-Brú
Byggingarfélagið Árborg ehf,
Bankavegi 5
Fjölbrautaskóli Suðurlands,

Tryggvagötu 25

Fossvélur ehf, Hrísmýri 4
Hólmar Bragi Pálsson, Minni-Borg
Minni Borgir ehf, Minni Borg
Náttagi, garðplöntustöð, Ólfusi
Nesey ehf, Suðurbraut 7
Gnúpverjahreppi
Pípulagnir Helga ehf,
Baugstjörn 17
Selfossveitur bs, Austurvegi 67
Set ehf, plastróðaverksmiðja,
Eyravegi 41
Skeiðahreppur og
Gnúpverjahreppur, Árnesi
Tölvutak ehf, Eyravegi 27
Veitingastaðurinn Menam,
Eyravegi 8
Vélgráfan ehf, Gagnheiði 49

Hveragerði

Hveragerðiskirkja, Bröttuhlíð 5
Litla kaffistofan, Svinahrauni

Þorlákshöfn

Fagus ehf, Unubakka 18-20
Fölvir ehf, Óseyrarbraut
Sveitarfélagið Ólfus,
Hafnarbergi 1

Stokkseyri

Kvenfélag Stokkseyrar

Hella

Kvenfélagið Sigurvon
Vörufell ehf, við Suðurlandsveg

Hvolsvöllur

Anna og Árni á Akri, Akri
Félag íslenskra bifreiðaeiganda,
Stóragerði 3
Fylkir, vörubílstjórafélag, Eystri-
Torfastöðum 1
Ingibjörg Marmundsdóttir,
Norðurgarði 8
Kvenfélag Fljótshlíðar,
Torfastöðum

Vík

Mýrdalshreppur, Austurvegi 17
Mýrdælingur ehf,
Suðurvíkurvegi 2
Vikurþjón ehf, Austurvegi 20

Vestmannaeyjar

Bergur ehf, Pósthólf 236
Eyjasýn ehf, Strandvegi 47
Grunnskólinn Vestmannaeyjum,
Skólavegi 38-40
Ísfélag Vestmannaeyja hf,
Strandvegi 28
Karl Kristmanns, umboðs- og
heildverslun, Ofanleitisvegi 15-19
Ós ehf, Illugagötu 44
Skýlið, Friðarhöfn
Vestmannaeyjabær, Ráðhúsinu
Vélaverkstæðið Þór ehf,
Norðursundi 9

Samstarfssamningur Pro Optik Gleraughnaverslana og Félags heyrnarlausra

Pro Optik kjaraból fyrir alla félagsmenn

Pro Optik gleraughnaverslanir sem eru hluti af keðju 134 verslana í fjórum löndum. Pro Optik opnuðu á Íslandi í apríl á síðasta ári og vöktu strax mikla athygli fyrir mjög gott vöruúrval og lægra verð en verið hafði á gleraugum á íslenskum markaði hingað til. Þrjár gleraughnaverslanir Pro Optik eru staðsettar í Hagkaupshúsinu í Skeifunni, í Kringlunni og í Spönginni, Grafarvogi. Verslanirnar bjóða mikið úrval af vönduðum gleraugnaumgjörðum frá þekktum framleiðendum, og aðeins er notast við hágæða sjóngler fyrir hámarks þægindi og öryggi.

Pro Optik og Félag heyrnarlausra gerðu núna í febrúar með sér samkomulag sem felst í því að Pro Optik sem styrktaraðili skuldbindur sig til að senda öllum félagsmönnum Félags heyrnarlausra gleraugnaávisun/tilboð þar sem boðin er frí gleraugnaumgjörð, frí sjónmæling og frí gleraugnatrygging þegar keypt eru sjóngler í einni af verslunum Pro Optik.

Fjórir þjónustupunktur Pro Optik

Frí gleraugu

Pro Optik býður öllum gleraugnanotendum til 18 ára aldurs gleraugnaumgjörð þeim að kostnaðarlausu gegn framvísun umsóknar frá augnlækni fyrir Sjónstöð/ Tryggingastofnun.

Gleraugnatrygging

Pro Optik gleraugnatrygging gildir í eitt ár frá kaupdegi. Ef gleraugun brotna eða skemmast þá útbúum við fyrir þig ný eða sambærileg gleraugu að frádreginni sjálfsábyrgð.

Þriggja ára ábyrgð

Pro Optik veitir viðskiptavinum sínum ábyrgð á öllum gleraugnaumgjörðum vegna framleiðslu- og efnisgalla í þrjú ár. Gildir líka fyrir barnagleraugu. Á ekki við um eðlilegt slit og notkun.

Verðvernd

Pro Optik veitir viðskiptavinum sínum verðvernd á öllum gleraugnaumgjörðum. Hún virkar þannig að ef þú finnur sömu gleraugnaumgjörð ódýrari annars staðar innan 30 daga þá tökum við umgjörðina til baka og endurgreiðum þér kaupverðið að fullu gegn framvísun kassakvittunar.

Hjá Pro Optik eru seldar allar helstu tegundir af linsum, s.s mánaðarlinsur, sílíkonlinsur, sjónskekkjulinsur og einnota daglinsur á tilboðsverði sem er lægra en áður hefur sést á Íslandi.

Tímappantanir í sjónmælingu og upplýsingar varðandi öll tilboð eru gefin í síma 5 700 900 sem er símanúmer fyrir allar verslanir Pro Optik.

prooptik
gleraugu

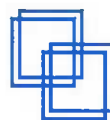
Skeifunni Kringlunni Spönginni

Félagsþjónusta
Kópavogs

Línuhönnun
verkfræðistofa

GLERBORG
Dalshrauni 5 220 Hafnarfirði Sími 565 0000

ÁRDEGI

FLUGFÉLAG ÍSLANDS

www.heyrnartaekni.is

Glæsibær | Álfheimum 74 | 104 Reykjavík | sími: 568 6880

ÍSTAK

Morgunblaðið

Logaland
Lækningatæki

vistor

B / R T / N G A H O L T